

EURÓPAI BIZOTTSÁG
XVI. FŐIGAZGATÓSÁG
REGIONÁLIS POLITIKA ÉS KOHÉZIÓ
Beavatkozások koordinálása és értékelése

Az új programozási periódus 2000-2006: módszertani segédanyagok

3. SEGÉDANYAG

Mutatók a monitoring és értékelés
számára

Indikatív módszertan

A magyar nyelvű adaptációt készítette:

VÁTI Kht. – Területfejlesztési Igazgatóság
Elemzési és értékelési iroda

Fordították: *Brodorits Zoltán*
Dobozi Eszter
Jusztin Valéria
Sipőcz Balázs (KSH)

Budapest, 2001. április

1. BEVEZETÉS	4
2. HOL KEZDJÜK?	5
2.1. SZABÁLYOZÓ RENDELKEZÉSEK	5
2.2 A PROGRAMOZÁSI VÁZLAT	5
3. A MŰKÖDÉS VÁZLATA	6
3.1. A BEAVATKOZÁS ÁLTALÁNOS LOGIKÁJA	6
3.2. STRUKTURÁLIS ALAPOK PROGRAMOZÁSA	7
3.3 PROGRAM MUTATÓK: INPUT, OUTPUT, EREDMÉNY, HATÁS	9
3.4 A TELJESÍTÉS, A HATÁSOSSÁG ÉS A HATÉKONYSÁG MUTATÓI	10
4. MUTATÓ RENDSZEREK FELÁLLÍTÁSA	13
4.1. KIINDULÁSI ADATOK ÉS ÖSSZEFÜGGÉS MUTATÓK	13
4.2 OPERATÍV MONITORING	14
4.3. MONITORING MUTATÓK	15
4.4. EX-ANTE SZÁMSZERŰSÍTÉS	15
4.5. MUTATÓK HASZNÁLATA AZ ÉRTÉKELÉSHEZ	16
5. A MONITORING MUTATÓK FELDOLGOZÁSA	18
5.1. ADATGYŰJTÉS.....	18
5.2. KEZDETI ADATELEMZÉS	18
5.3. AZ ADATOK BETERJESZTÉSE A MONITORING BIZOTTSÁG SZÁMÁRA	19
5.4. ÉVES VÉGREHAJTÁSI JELENTÉSEK	19
5.5. MID-TERM ÉRTÉKELŐ JELENTÉSEK.....	20
5.6. ELEKTRONIKUS ADATÁTVITEL	20
6. ALAPMUTATÓK, TELJESÍTMÉNYMUTATÓK ÉS A MUTATÓK LISTÁJA	21
6.1. ALAPMUTATÓK	21
6.2. TELJESÍTMÉNY MUTATÓK.....	22
6.3. A JAVASOLT MUTATÓK LISTÁJA.....	23
7. A MUTATÓK HASZNÁLATA SORÁN FELMERŰLŐ PROBLÉMÁK LEKÜZDÉSE	24
8. BIBLIOGRÁFIA	25
<i>Mellékletek: Beavatkozási területek; a monitoring és értékelés mutatószámainak néhány példája</i>	<i>26</i>
1. SZÁMÚ FÜGGELÉK: A BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK CSOPORTOSÍTÁSA	27
1. Termelési környezet	28
2. Emberi erőforrások	29
3. Alap-infrastruktúra.....	29
4. Egyéb.....	30
2. SZÁMÚ FÜGGELÉK: ALAPMUTATÓK	31
<i>A lap: Foglalkoztatás</i>	<i>33</i>
<i>B lap: A közlekedési infrastruktúra hálózatai</i>	<i>35</i>
<i>C lap: Energia-infrastrukturális hálózatok</i>	<i>37</i>
<i>D lap: Távközlés és információs társadalom.....</i>	<i>38</i>
<i>E lap: Környezet.....</i>	<i>39</i>
<i>F lap: Kutatás-fejlesztés, technológia, innováció.....</i>	<i>41</i>
<i>G lap: Kis- és középvállalkozások.....</i>	<i>42</i>
<i>H lap: A humán-erőforrás fejlesztése.....</i>	<i>44</i>
<i>I lap: Nemek közötti esélyegyenlőség</i>	<i>46</i>
<i>J lap: Városfejlesztés.....</i>	<i>48</i>
<i>K lap: Halászat.....</i>	<i>49</i>
3. SZÁMÚ FÜGGELÉK: A MONITORING ÉS AZ ÉRTÉKELÉS INDIKÁTORAINAK NÉHÁNY PÉLDÁJA	50

1. BEVEZETÉS

Az EU Strukturális Alapjainak kezeléséért felelős hatóságok számára sem a programmonitoring, sem a programértékelés nem jelent új feladatot. Az elmúlt évek során a Monitoring Bizottságok mind a program célok, ill. célkitűzések számszerűsítése, mind a közbenső értékelés elvégzése terén sok tapasztalatot gyűjtöttek. E tapasztalatok rengeteg információval szolgálnak és elősegítik a jövőbeni támogatások monitoringját és értékelését.

Az új szabályozás a tisztán pénzügyi monitoringtól történő eltávolodást vetíti előre. A jelenleg létező monitoring, ellenőrzési és értékelési tevékenységeket finomítják és sűrítik a Strukturális Alapok hatékonyabb fejlesztése érdekében.

A változások a programozás és a program menedzsment decentralizáltabb megközelítését, valamint a monitoring és az értékelés közösségi, nemzeti, ill. regionális szinten megjelenő felelőseinek pontosabb meghatározását tükrözik.

Ebből következően a mutatók kérdése különösen időszerűvé vált. A mutatók számos gyakorlati kérdést vetnek fel, így pl. a használt definíciók következetességét és a program célkitűzéseinek számszerűsítését.

Jelen útmutató céljai a következők:

- A használt terminológia (output, eredmény, hatás) tisztázása és a fogalmak lefordítása a strukturális támogatások monitoringjához és értékeléséhez szükséges formára.
- Javaslatétel egy referencia vázlatra, amely nem tekinthető véglegesnek. A tapasztalatok összegyűjtése és további módszertani útmutatók megjelenése nyomán lehet azt finomítani.
- A megfigyelési módszerek és eljárások mutató használata sokszínűségének, valamint az EU szintjén megjelenő konzisztencia-igénynek az összehangolása a fő támogatási területek számára javasolt mutató-listák segítségével.

Ezt az útmutatót pragmatikusan és rugalmasan kell használni, figyelembe véve a fellelhető forrásokat és azzal párhuzamosan a nemzeti és regionális hatóságoknak a saját monitoring rendszerük hatékonyabbá tételére irányuló erőfeszítéseit.

2. HOL KEZDJÜK?

A strukturális támogatások monitoringja és értékelése törvényben lefektetett követelmény, de megvalósításuk formája az adott támogatás természetétől és tartalmától függ. Cél a megvalósítás és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának megteremtése a megfelelő szinteken meghatározott mutatók segítségével.

2.1. Szabályozó rendelkezések

A monitoring mutatókra vonatkozó legfontosabb rendelkezések az Általános Szabályozás 36. cikkelyében található.

A szabályozás számos, a programozásra (15, 16. és 17. cikkely), valamint az értékelésre (40., 41., 42., 43. és 44. cikkely) vonatkozó utalást is tartalmaz. E cikkelyek rögzítik a támogatások monitoringjának és értékelésének alapjait (pl. célok számszerűsítése, pénzügyi és naturális monitoring, output, eredmény és hatásmutatók, teljesítmény-mérés); az érintett menedzsment szintek (Európai Bizottság, tagállamok és Monitoring Bizottságok) felelősségi körének meghatározását; valamint a csatlakozó jelentési követelményeket (pl. éves beszámoló a megvalósításról, értékelési beszámoló).

2.2 A programozási vázlat

A strukturális támogatások összes formájánál használnak mutatókat, így a Közösségi Támogatási Keretek (CSF-ek), az Egységes Programozási Dokumentumok (SPD-k), az Operatív Programok (OP-k), valamint az „átfogó támogatások” és a legfontosabb projektek esetében is. E támogatási formák hatékony monitoringjának megteremtése érdekében különös figyelmet kell fordítani a legalacsonyabb beavatkozási szintekre (intézkedés vagy projekt).

Általában véve, ezeknek az adatoknak az éves megvalósítási beszámoló részét kell képezniük és nem a pénzügyi jelentésre kell korlátozódniuk. Azon kívül a mutatóknak a program logikus, következetes leírását kell adniuk kezdve a legközvetlenebbtől (tényleges kiadás) egészen a legáltalánosabb szintig (e kiadások által kiváltott hatások).

3. A MŰKÖDÉS VÁZLATA

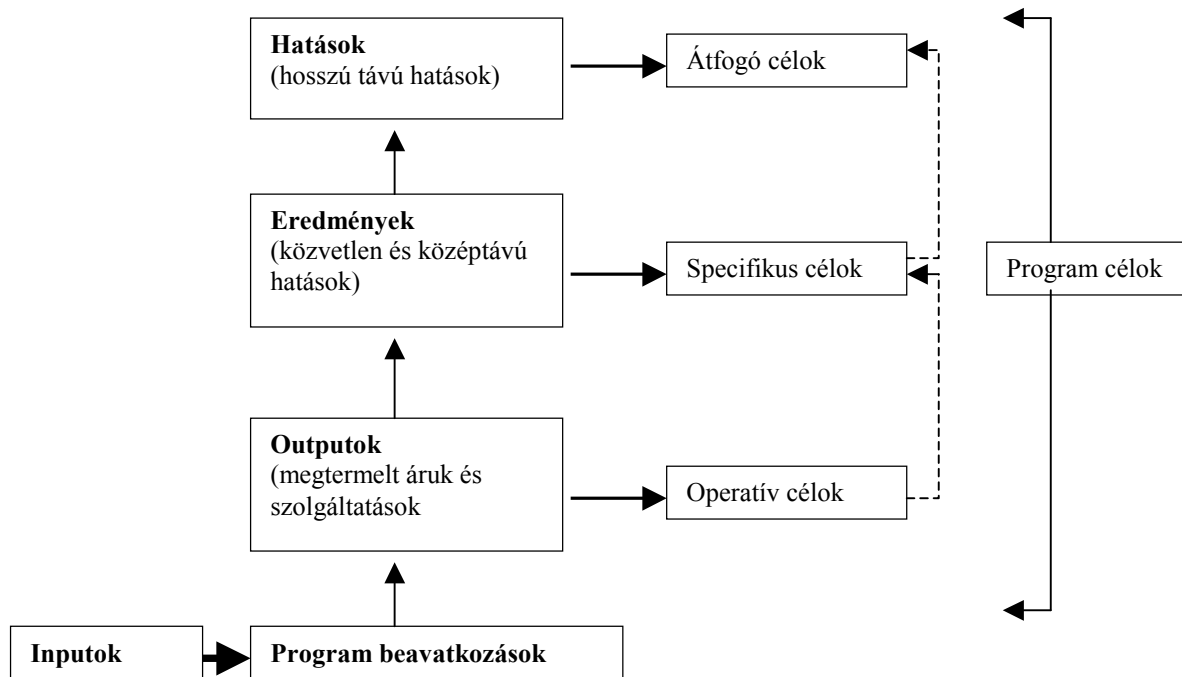
3.1. A beavatkozás általános logikája

A Strukturális Alap programok készítésének lényeges része a célkitűzések meghatározása, és – a célok legjobb megvalósítását alapul véve – a támogatási összeg felosztása az egyes tevékenységek között. Az elosztási döntések és a célkitűzések között logikai kapcsolat áll fenn. Ez a kapcsolat felülről lefelé vagy alulról felfelé is szemléltethető. A gyakorlatban a programozás a két megközelítés átmeneti változatán alapszik.

- felülről lefelé: az összes támogatás programozása egy meghatározandó **átfogó cél** érdekében történik. Ez utóbbi cél utal a támogatások stratégiájára, ill. bizonyos számú **specifikus cél** meghatározását teszi lehetővé, amelyek nagy vonalakban a prioritási területekhez igazodnak. Tovább haladva mindegyik specifikus cél intézkedéseken keresztül valósul meg, melyek az **operatív célok** megvalósulását szolgálják.
- alulról felfelé:
 - Az intézkedéseket a közigazgatási intézmények, vagy az ügynökségek valósítják meg különböző (pénzügyi, humán, technikai vagy szervezeti) erőforrások (input) segítségével.
 - A tényleges kiadások számos fizikai outputhoz vezetnek (pl. megépült utak hossza, átadott képzési helyek száma, stb.), amelyek az intézkedés megvalósításának folyamatát mutatják.
 - A finanszírozott tevékenységek (közvetlen) hatásai a kedvezményezettekre az eredmények (pl. lecsökkent utazási idő, ill. szállítási költség, a „sikeres” tanulók száma).
 - Ezek az eredmények kifejezhetők olyan módon is, hogy azok milyen hatással voltak a program átfogó vagy specifikus céljainak elérésére, és alapot képeznek az adott támogatás sikeres vagy sikertelen voltának megítéléséhez. Specifikus hatás lehet pl. a megnőtt áruforgalom vagy a szakképzettség és a munkaerőpiac igényeinek szorosabb összhangja. Az átfogó hatások a támogatás végső céljaira, pl. a munkahelyteremtésre utalnak.

Az alábbi 1. számú ábra a Közösségi támogatások logikáját mutatja.

1. ábra: A program beavatkozási logikája

A program inputjai itt az outputokhoz, majd ezt követően, az elért eredményekhez és hatásokhoz kapcsolódnak. Szintén fel vannak tüntetve azok az eszközök is, amelyek révén a program az operatív, specifikus és átfogó céljait elérte.

Összefoglalásul:

- Az **operatív célok** outputok formájában fejeződnek ki (pl. tartósan munkanélküliek számára szervezett képzések);
- A **specifikus célok** eredmények formájában fejeződnek ki (pl. a képzés révén elért javulás a tartós munkanélküliek foglalkoztatottságában);
- Az **átfogó célok** hatások formájában fejezhetők ki (pl. a tartósan munka nélkül lévők körében a munkanélküliség csökkenése).

3.2. Strukturális Alapok programozása

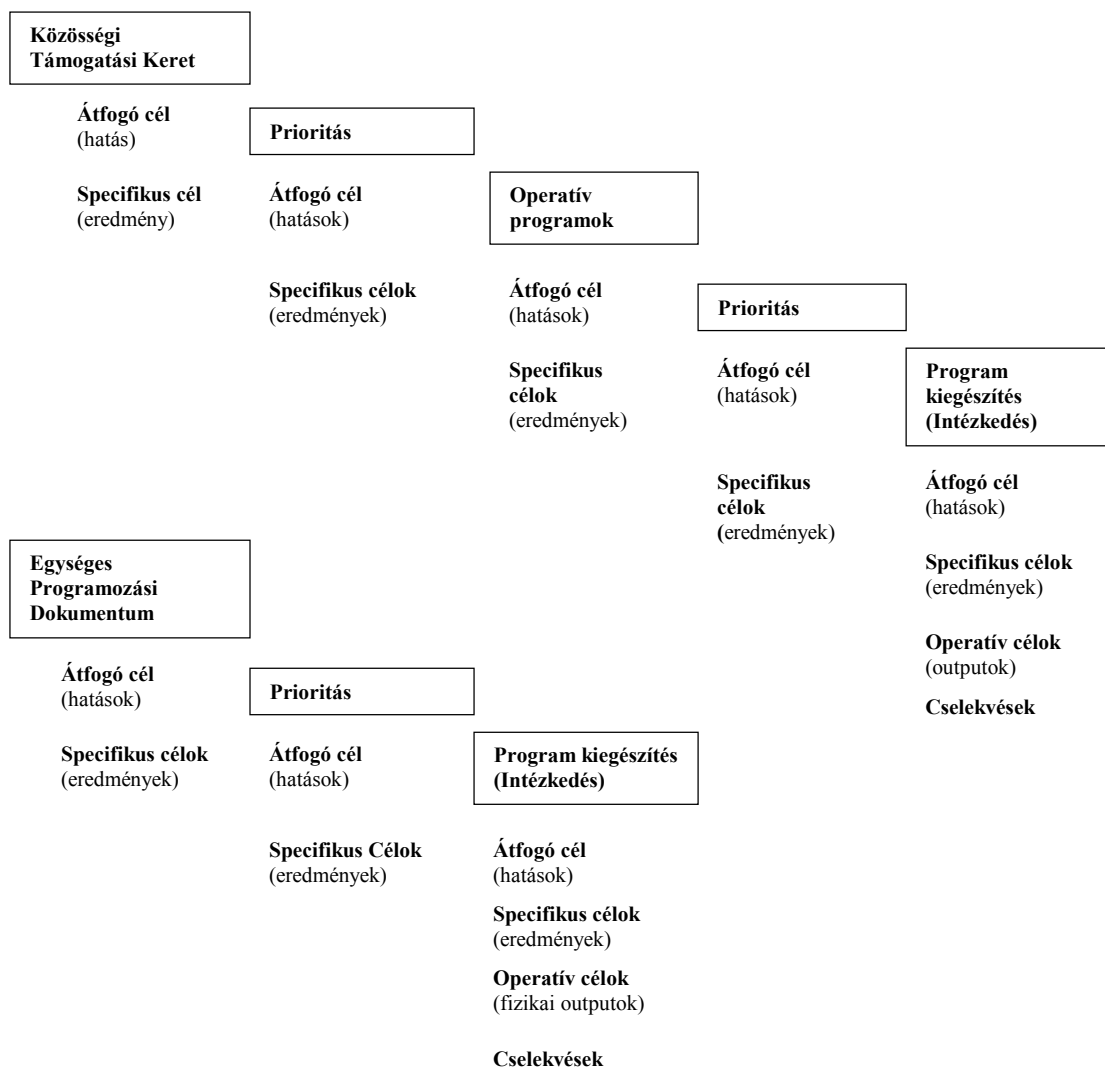
A fent említetteknek megfelelően a Strukturális Alapokból származó támogatások különböző formát ölthetnek: Közösségi Támogatási Keretek (CSF), Operatív Programok (OP), Egységes Programozási Dokumentumok (SPD), és Program Kiegészítő Dokumentumok, melyek az intézkedéseket tartalmazzák. A CSF-ek bizonyos számú prioritást tartalmaznak, melyek az OP-kon keresztül valósulnak meg. Viszont minden OP bizonyos számú, több éves időtartamú intézkedésekből összeálló prioritást foglal magába. Az SPD-k szerkezete egyszerűbb, a CSF-k és OP-k részét is képező elemekből épülnek fel.

Fontos

A Strukturális Alapok reformja egy új fogalmat vezetett be a programozási rendszeren belül – a **program kiegészítő dokumentumot**. Ezen újítás legfontosabb következménye, hogy a programok tartalmának az intézkedések szintjén történő meghatározásáért és az ezekhez köthető célok számszerűsítéséért a tagállamok vállalnak felelősséget. Az egyes programozási szintek konzisztens voltát az előzetes értékelés fogja igazolni.

Amint a 2. ábrán látható, a programozás minden szintje (CSF, prioritás, OP, stb.) egyben a célkitűzések kategorizálásának szintje is. Az alsóbb szint átfogó célja megfelel a felsőbb szint specifikus céljának, és fordítva, a magasabb szint specifikus célja az összes alsóbb szint átfogó céljából tevődik össze. Operatív célok viszont kizárólag az intézkedések szintjén léteznek.

2. ábra: Kapcsolódások a támogatás szintjei és hatásai

A mutatók szempontjából:

- Az eredmény- és hatásmutatók a programozás minden szintjén definiálhatók;
- Az output mutatók csak az intézkedések szintjén számszerűsíthetők;
- Bizonyos számú output mutató összegzésével megfelelő mutatók definiálhatók a prioritás és programszint számára (ld. 6. fejezet)
- Az intézkedések, a prioritások és a programszintek közötti oksági kapcsolatok a különböző szinteken mért eredmény és hatásmutatók egymásra épülésével írhatók le.

Az *ex ante* értékelés fontos célja, hogy a beavatkozás belső logikájának következetes voltát igazolja.

3.3 Program mutatók: input, output, eredmény, hatás

Annak érdekében, hogy a programmegvalósítás monitoringja elvégezhető és az előzetesen felállított célokhoz viszonyított teljesítés szintje megbecsülhető legyen - előre, vagy még a programmegvalósítás kezdeti szakaszában meghatározott - mutatók használata szükséges, hogy ezek alapján a szükséges adatok összegyűjthetők legyenek. E mutatókat legtöbb esetben meghatározott célszinteken jelölik meg, ezek aggregálva megfelelnek a program kitűzött céljainak. A mutatók különböző szintjei az alábbiak:

- A **forrás vagy input mutatók** a segítségnyújtás egyes szintjeinek költségvetésére vonatkoznak. A monitoring során használt, - az Alapok kötelezettségein és kifizetésein alapuló - **pénzügyi mutatóknak** mindenféle beavatkozás, értékelés vagy program vonatkozásában elszámolhatóknak kell lenniük.
- Az **output mutatók** a tevékenységre vonatkoznak. Ezek a fizikai vagy pénzügyi elemeket mérik (pl. megépített út hossza, a támogatott cégek száma).
- Az **eredmény mutatók** a program azonnali közvetlen hatásaira vonatkoznak. A közvetlen résztvevőket, illetve igénybevevőket érintő változásokról nyújtanak információt. Ezek egyaránt lehetnek fizikai mutatók (az utazási idő csökkenése, a közlekedési balesetek száma, a képzettek száma) vagy pénzügyi mutatók (a szállítási költségek csökkenése).
- A **hatás mutatók** a program olyan következményeire utalnak, amelyek a résztvevőkre gyakorolt közvetlen és azonnali hatáson túlmenően jönnek létre. A hatás két fogalma definiálható. A specifikus hatások a programidő lejártá után bekövetkező – a program tevékenységével közvetlen kapcsolatba hozható – hatások. Az általános hatások általában szélesebb réteget érintő hosszú távú hatások. Látható, hogy ennek a hatásnak a mérése nagyon komplex és a különféle összefüggéseket nagyon nehéz felbecsülni.

1. táblázat

Infrastrukturális projekt lehetséges mutatói (útépítés)

	Leírás	Mutatók
Output	Útépítés	Megvalósítás: - pénzügyi: költség, a program állása - fizikai: a megépített út hossza (km), a fejlődés szintje
Eredmény	Az utazási idő és a szállítási költség csökkenése	- elérhetőség (ESS) ¹ - idő megtakarítás (min) - költség megtakarítás (%)
Specifikus hatás	A biztonság növekedése A személy és áruforgalom növekedése	Forgalomművekedés
Általános hatás	A gazdasági-társadalmi aktivitás növekedése	- a termelés diverzifikációja

3.4 A teljesítés, a hatásosság és a hatékonyság mutatói

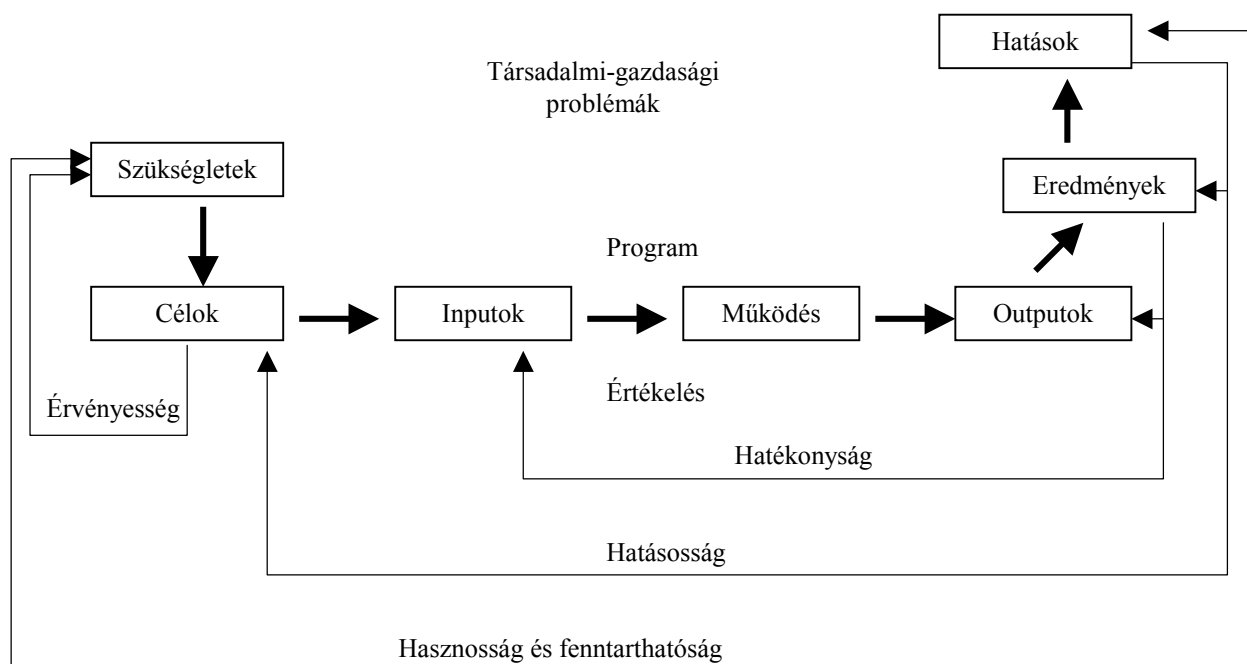
Általában az értékelőknek speciális kimeneteket kell megjelölni, hogy lehetővé váljon a támogatás részletes értékelése. A 3. ábra megmutatja, hogy ezeket hogyan kell értelmezni az adott program keretében.

1. négyzet: Az értékelés kimenetei:

- **Relevancia:** Milyen mértékben érvényesek a program céljai a nemzeti és a közösségi szint szükségleteinek és prioritásainak viszonylatában?
- **Hatékonyság:** Hogyan viszonyulnak a kiadások az outputokhoz vagy az eredményekhez?
- **Hatásosság:** Hogyan kapcsolódnak a program megvalósításának specifikus és általános hatásai?
- **Hasznosság:** A program hatásai megfelelnek-e a célcsoport vagy a népesség szükségleteinek?
- **Fenntarthatóság:** A program lezárása után a várakozások szerint mennyire lesznek tartósak a változások?

¹ Az ESS (egyenes vonalú sebesség-ekvivalens) az A és B pontok egymás közötti elérhetőségét méri függetlenül a pontok közötti távolságtól.

Az értékelés legfontosabb kimenetei

A 3.3. fejezetben definiált mutatók használatán keresztül olyan fogalmakat, mint hatásosság és hatékonyság tudunk mérni.

A **hatásosság** összehasonlítja azt ami történt az eredetileg tervezettel, azaz összehasonlítja a ténylegest a várt outputokkal, eredménnyel és/vagy hatással.

A **hatékonyság** összehasonlítja a program megvalósításának outputjait, eredményét és a hatását az inputtal (azaz a tényleges pénzügyi forrásokkal).

A hatásosság és a hatékonyság mutatóit a program és az értékelés minden szintjén, - az output, az eredmény és a hatás terminusában is - ki lehet számítani. Ezáltal lehetővé válik a tervezett összehasonlítása a megvalósulttal (hatásosság) vagy a felhasznált forrásokkal (hatékonyság). Ezek a mutatók hasznos információt nyújtanak a program menedzserek és az értékelők számára, ezáltal segítve őket a döntéshozatalban.

A 2. táblázat mutatja a hatásosság és a hatékonyság értékelése és mutatói közötti kapcsolatot.

2. táblázat

A hatásosság és a hatékonyság mutatói

	Mutató	Hatásosság	Hatékonyság
Operatív cél	Pénzügyi/fizikai output	Tényleges/tervezett output	Az output összehasonlítása a költséggel
Specifikus cél	Eredmény	Tényleges/tervezett eredmények	Az eredmény összehasonlítása a költséggel
Átfogó cél	Hatás	Tényleges/tervezett hatások	A hatás összehasonlítása a költséggel

Gyakorlati nehézségek

A gyakorlatban ezeknek a kapcsolatoknak az értékelése meglehetősen egyszerű, de számos nehézség is jelentkezhet.

A hatékonyság vizsgálata során a következő kérdés merül fel: Lehet-e ugyanazt az eredményt kevesebb inputtal, erőforrással elérni? Illetve lehet-e ugyanannyi ráfordítással több eredményt produkálni? Az ilyen kérdések esetében a probléma a programnak vagy értékelésnek a lehetséges alternatívákkal történő összehasonlításából adódik, a fő nehézség az alkalmas benchmark kiválasztása. A lehetőleg előre rögzített benchmark alkalmas kell, hogy legyen az összehasonlításra, és a program célkitűzéseinek a számszerűsítésére. Ez a megállapítás a 4.3 fejezetben kerül megvitatásra.

Nagyon fontos figyelembe venni, - még ha a program hatékony is, - hogy a kivitelezés során komoly hibák fordulhatnak elő. Ebben az esetben az értékelő fontos szerepet játszik, miközben a bizonytalan, általános célkitűzéseket számszerűsíthető, igazolható célokká alakítja.

Szintén érdemes meghatározni a hatásosság koncepcióját a program hatásainak egy aspektusára, - pl. a várt pozitív eredményekre - vonatkozóan. A programoknak azonban lehetnek nem várt pozitív vagy negatív hatásai is, amelyeket a meghatározott mutatókkal nem mindig lehet nyomon követni.

A teljesítményszint ötletére számos értékeléssel kapcsolatos szakirodalomban utalnak.² Megegyezés szerint értelmezése csak nagyjából definiált és átfedésben van a programmal kapcsolatos hatásosság és hatékonyság (beleértve a menedzsment hatékonyságát) mutatókkal. A teljesítményszint rendszerének kifejlesztése összhangban az Általános szabályozás 44. Cikkelyével ezen a koncepción alapult.

² Az USA-ban a „teljesítményszint” kifejezést az adminisztrációnak az eredmények, minőségi szolgáltatás, felhasználói megelégedettség irányába történő elmozdulása kapcsán használják. A Világbank a „teljesítményszintet” az erőforrás fogalmakhoz kapcsolódóan határozza meg.

4. MUTATÓ RENDSZEREK FELÁLLÍTÁSA

4.1. Kiindulási adatok és összefüggés mutatók

Az Általános Szabályzat 16. cikkelye rendelkezik arról, hogy a fejlesztési terveknek tartalmazniuk kell a jelenlegi egyenlőtlenségek, hiányosságok és az érintett terület potenciális fejlesztésének mennyiségileg meghatározott leírását. Az összefüggés mutatók megfelelnek ennek a kitételnek és a programozási folyamat részét képezik.

E mutatók alapot képeznek:

- a tervezés stratégiáját alátámasztó társadalmi - gazdasági és stratégiai elemzésekhez (pl. SWOT³ elemzések);
- az átfogó összefüggések monitoringjához;
- számszerűsített célok meghatározásához és végrehajtásához;
- a program társadalmi - gazdasági hatásainak értékeléséhez.

A kiindulási adatok arra a kezdeti értékre utalnak, amelyhez képest az összefüggés-, vagy hatásmutatót a későbbiekben mérik. A kiindulási adatokat a program céljaival összhangban kell meghatározni, ezek tartalmazhatják - többek között - az ipari foglalkoztatottak kezdeti számát a régióban, vagy a magánbefektetések összegét egy adott szektorban vagy iparágban. A gyakorlatban súlyos hiányosságok adódnak az adatok hozzáférhetősége terén - különösen KKV-k esetében.

A kiindulási adatok ahhoz is nélkülözhetetlenek, hogy a program mutatók megfelelő jelentéssel rendelkezzenek. Például ha egy intézkedés célja az, hogy növelje az KKV-k számát egy régióban, akkor a legmegfelelőbb kiindulási adatok a tervezés kezdetén meglévő KKV-k számára vonatkoznak. Miután ezt az információt megkapjuk, olyan következtetést is levonható lesz, hogy például az adott területen jelenleg működő vállalkozások 20%-a részesült Strukturális Alap támogatásban.

Ezek az információk a program megvalósítása során tovább finomíthatók. A kiindulási adatokat úgy kell meghatározni, hogy a programban foglalt célok és célkitűzések hierarchiája megfelelően le legyen fedve. Néhány esetben hasznos lehet specifikus adatokat is gyűjteni a program kedvezményezettjeiről, például a KKV-k esetében. Az iparág, méret vagy a típus alapján felállított részletesebb mutatók a kedvezményezettek részletesebb leírását adják és lehetővé teszik, hogy ezek a más régiókban történt korábbi beavatkozásokkal és/vagy kezdeményezettekkel összehasonlíthatók legyenek.

Információforrások

A kiindulási adatok elsősorban hivatalos statisztikákból származnak. E források azonban esetenként vitathatóak lehetnek. Az általános problémák között szerepel:

- a megfelelő földrajzi szintre vonatkozó adatok elérhetlensége;
- az adatközlés késedelmek (például: Eurostat adatok az egy főre jutó GDP-re vonatkozólag 2-3 éves késéssel jelennek meg);

³ 'Strength-Weaknesses-Opportunities-Threats' ('Erősségek-Gyengék-Lehetőségek-Veszélyek) rövidítése

- a program-követelményekre vonatkozó hivatalos statisztikák hiányosságai (például: a teljes- és részmunkaidős munkások megkülönböztetése hiányozhat a hivatalos statisztikákból);
- a szektorok szerint megfelelően bontott adatok elérhetlensége.

Néhány esetben a hivatalos statisztikákat ki kell egészíteni felmérésekkel vagy esetleg indirekt mutatókkal (például: a KKV-k forgalmi adatai a versenyképesség bizonyos megközelítését adják).

Ezenkívül 1992-93 óta a Bizottság a tagállamok együttműködésével közös mennyiségi mutató rendszert fejlesztett ki a fejlesztésben tapasztalható hiányosságok mérésére. Összeállították az összefüggés mutatók előzetes listáját, amelyben a mutatókat 12 kategóriába sorolták: alapmutatók (egy főre jutó GDP, stb.), közúti közlekedés, vasúti közlekedés, telekommunikáció, energia, víz, környezet, oktatás és képzés, kutatás és technológiai fejlesztés, ipar és szolgáltatások, mezőgazdaság és idegenforgalom. A számszerűsített adatokat bevitték egy QUID nevű adatbázisba, melyet jelenleg tesztelnek.

4.2 Operatív monitoring

A CSF-nek, az SPD-nek és a segítségnyújtás különböző formáinak tartalmazniuk kell olyan minimális mennyiségű információt, amelynek alapján a megvalósításuk monitoringja megvalósulhat. Az általános céloknak és a specifikus célkitűzéseknek – ahol lehetséges – megalapozottnak és számszerűsíthetőeknek kell lenniük. Az egyes tagállamok szintjére vonatkozó **program kiegészítő dokumentumnak** tartalmaznia kell az értékelés részletes leírását és a hozzátartozó számszerűsített célkitűzéseket.

Először a Monitoring Bizottságok és a Végrehajtó Hatóságok kerülnek felállításra a szabályozás rendelkezéseinek megfelelően, ezek feladata lesz az operatív monitoring intézkedéseinek megállapítása.

Ezeknek az intézkedéseknek a következő területeket kell lefedniük:

- Azon összegyűjtendő adatok definíciója, melyek információt szolgáltatnak az outputhoz, az eredményekhez, a hatásokhoz és ezek megfelelő mutatóihoz;
- A Monitoring Bizottságnak szolgáltatott adatok definíciója, valamint az adatszolgáltatás gyakorisága és ideje;
- A megvalósítás és az értékelés összekapcsolásának definíciója (előzetes, közbeni, utólagos);
- A program-specifikus mutatók definíciója.

A monitoring rendszer felállítását célzó előkészületi munkák során fel kell tárnai az információs rendszer hiányosságait. A hiányok feltöltése, a megvalósítás általános feltételeinek javítása és a hatékonyabb monitoring kialakítása esetenként a technikai segítségnyújtást és külső szakértők bevonását igényelheti.

4.3. Monitoring mutatók

A monitoringért felelős testületre (pl. a Végrehajtó Hatóságra) hárul - a meglévő prioritások és kapacitások alapján - a monitoring rendszer struktúrájának és a részletezettség szintjének meghatározása, a különböző felhasználói csoportok (beleértve a Bizottságot) igényeinek kielégítése érdekében.

Miközben a pénzügyi végrehajtás monitoringja jól meghatározott, a fizikai teljesítések (output-ok), eredmények, hatások monitoringja további fejlesztés tárgyát képezi.

Fontos az egyes célkitűzésekhez tartozó fizikai és pénzügyi végrehajtás rendszeres monitoringjának biztosítása és - amikor csak lehetséges - az eredmények vizsgálata is. A hozzáférhető adminisztratív és vezetőségi források fontos tényezők, de legalább a program leglényegesebb, legrelevánsabb intézkedéseire vonatkozó eredményeket értékelni kellene.

A specifikus hatások értékelése (specifikus célkitűzésekhez kapcsolódva) csak akkor kezdődhet, amikor a monitoring rendszer **legendő/adekvát információt** biztosít az előrehaladásról és a kapcsolódó eredményekről (pl. a foglalkoztatásra gyakorolt azonnali vagy közvetlen hatásokról, a közvetlenül érintett gyakornokok azonnali munkába állításáról).

A monitoring rendszer működése ezt a fokozatos megközelítést kell, hogy tükrözze, számításba véve a különleges körülményeket és igényeket, valamint az ezen feladatok elvégzéséhez szükséges hozzáférhető források mértékét.

4.4. Ex-ante számszerűsítés

Általában a programhoz kapcsolódó célokat, mutatókat, prioritásokat és intézkedéseket kell mennyiségileg meghatározni. Az adatok, melyek lehetővé teszik a program célok meghatározását, általában hozzáférhetőek. Az adatfeldolgozás mellett azonban a becslésre is szükség van, mint az ilyen „előrejelző” jellegű munkákban általában. A mennyiségi meghatározások a korábbi monitoring vagy értékelő munkák eredményeként kapott alapszintű adatokat, referenciákat, vagy benchmarkokat használhatnak fel, ilyen pl. egy adott szektorban a munkahelyteremtés átlagos költsége.

Az alapszintű adatok információt nyújtanak a vizsgált terület társadalmi-gazdasági feltételeiről, beleértve a célcsoportokat is, mint pl. a KKV-k számát, és a teljesítés vagy innováció szintjét. Ezek lehetővé teszik számszerűsített célok felállítását, és módot adnak a tervezett beavatkozás valószínű hatásainak (eredmények és hatások) felbecsülésére.

A benchmarkok további információforrásokat kínálnak a célokhoz kapcsolódó intézkedések mennyiségi meghatározásához, és lehetővé teszik a szóban forgó tevékenységek hatékonyságának és eredményességének összehasonlítását. Az ilyen adatokat azonban óvatosan kell kezelni, mivel ezek nem helyettesítik a monitoring rendszer által létrehozott mutatókat.

Az értékelő adatok szintén hasznosak lehetnek a célok és mutatók mennyiségi meghatározásában, ugyanúgy, mint a várható hatások felbecsülésében, főleg azokban, melyek a létrehozott vagy fenntartott munkahelyekhez kapcsolhatók.

A foglalkoztatottságra gyakorolt hatások számszerűsítése

A strukturális támogatásoknak számos, - akár direkt (pl. a támogatott KKV-k által létrehozott állások) akár indirekt (pl. egy új infrastruktúra által kialakult munkahelyek) - hatásuk van a foglalkoztatottságra. A foglalkoztatottságra vonatkozó (közvetlen) hatások meghatározása ezért rendkívül fontos. A közvetlen foglalkoztatási hatások két fő mutatója az újonnan létrehozott és a megtartott állások száma. A megtartott munkahelyek azok, melyeket a beavatkozás vagy közbelépés nélkül elvesztek volna. Ezeket a hatásokat bruttó vagy nettó kategóriákban becsülhetjük meg. Az utóbbi értékek számításba veszik a holt súlyt (azokat a foglalkoztatottsági hatásokat, melyek a beavatkozás nélkül megtörténtek volna) és az elmozdulási hatást (a más cégeknél vagy területen történt állásvesztést), és sokkal jobb alapot biztosítanak olyan összehasonlításoknál, mint amikor csak kiválasztott projekteket értékelünk és megállapítjuk a programok hatékonyságát és eredményességét.

A Bizottság minden tagállamnak azt ajánlja, hogy a direkt foglalkoztatottság hatását felbecsülő és összegyűjtő adatokat először bruttó kategóriában fejlessze és utána haladjon a nettó munka hatások mennyiségi meghatározása felé.

Lásd a Közösségi Strukturális Beavatkozások foglalkoztatási hatásainak értékelését, MEANS Kollekción, No 3. 1996³

A kívánatos mennyiségi meghatározás szintje a beavatkozás természetétől függ. Infrastrukturális intézkedések esetében hatásosabb az elejétől fogva mennyiségileg meghatározott céltervet készíteni (pl. hány km utat építünk), amely a finanszírozandó projekt technikai és pénzügyi jellemzőire épül. De gyakran nem lehetséges az elérendő célt pontosan felmérni, mivel a haszonélvezők (KKV-k, gyakornokok) száma pontosan ex-ante felmérhetetlen. Amikor a direkt, mennyiségi meghatározás nem valósítható meg, célszerűbb lehetséges céltervek sorozatát felállítani, vagy indirekt és kvalitatív mutatókra támaszkodni, ezeket az értékeket a kivitelezési fázisában pontosítani lehet.

4.5. Mutatók használata az értékeléshez

A programokra vonatkozó értékelést 3 fázisra bonthatjuk: ex-ante, mid-term és ex-post. Az értékelés minden fázisában számos specifikus, a program teljesítéséhez kapcsolódó témát kell érinteni. A mutatók a legfontosabb információs forrást jelentik, amelyen az értékelés alapul. A mutatók egyidejűleg a különböző szinteken megvalósuló specifikus értékelés tárgyát képezik.

Az **ex-ante** értékelésnek⁴ az alábbi elemeket kell tartalmaznia:

- Kapcsolat és konzisztencia az átfogó és specifikus célok valamint a program kiegészítő dokumentum intézkedései között;

³ Measuring the Employment Effects of Community Structural Interventions, MEANS Collection No 3., 1996

⁴ Lásd. European Commission, The Ex-ante Evaluation of the 2000-2006 interventions, Working Paper No 2. (1999)

- Az output, az eredmény és a hatás mutatók megléte és relevanciája a beavatkozás minden szintjén;
- A célok mennyiségi mutatóinak megbízhatósága.

Az értékelőnek aktív szerepet kell vállalnia a mutató rendszer minőségének fejlesztésében.

A **mid-term** értékelésnek a monitoring során összegyűjtött mutatók alapján kell a program hatékonyságát vizsgálni. Ez szintén ezeknek a mutatóknak a minőségét és érvényességét hangsúlyozza.

Végül az **ex-post** értékelés a végső monitoring adatokat használva, összehasonlítja a tervezett célkitűzéseket a ténylegesen megvalósult értékekkel (beleértve a hatásokat is).

5. A MONITORING MUTATÓK FELDOLGOZÁSA

A monitoring folyamat legfontosabb aspektusai az alábbiakban olvashatók.

5.1. Adatgyűjtés

A monitoring intézkedések célja, - a strukturális támogatások menedzsment rendszerének részét képezve – az, hogy az ex-ante meghatározott indikátorok méréséhez szükséges adatokat és információkat összegyűjtse.

Ez az adatgyűjtés a támogatás megvalósításáért felelős hatóságok feladata kell, hogy legyen, bár ahol szükséges, szakértők segítsége is elfogadható. Nagyjából ugyanez vonatkozik a monitoring rendszer üzemeltetésére is (lásd 3.1).

Támogatni kell a működő információs rendszerek optimális használatát, és egyúttal el kell kerülni a különböző testületek által végzett sokszoros, pazarló munkát. A nemzeti és regionális hatóságok által közzétett, valamint a statisztikai hivataltól beszerzett információkat széles körben kellene hasznosítani. Erőfeszítéseket kell tenni a létező adatok pontosítása érdekében.

Néhány információt, – például a megvalósítás pénzügyi adatait – intézkedés, prioritás és programszinten már most is szabványosított táblázatokban tesznek közzé. Ezek az adatok a fizikai output adatok minőségének igazolásaként lehetnek hasznosak.

A pénzügyi és fizikai adatokat - amennyiben lehetséges - a Bizottság szektoriális nevezéktanához igazodva kell gyűjteni. (lásd 1. dok.)

A hatékony monitoring biztosítása érdekében a legtöbb intézkedésnél meg kell határozni output mutatókat. Az eredmények és hatások mutatói esetében valamelyest szelektívebb megközelítést lehet használni. Bár az utóbbit sem szisztematikusan, sem rendszeres időközönként nem lehet gyűjteni, ezeket az értékelés folyamata során kell összeállítani (a monitoringtól elkülönülten).

Az ilyen információk nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy a Monitoring Bizottságok meghatározzák a támogatás mértékét. Abból a szempontból is értékesek, hogy a működtetők ezek segítségével értik meg eddigi tevékenységük hatását, eredményét. A monitoring során végzett összes tevékenységet a szabályozó intézkedéseknek megfelelően részletezni kell a végrehajtási jelentésben.

5.2. Kezdeti adatelemzés

A monitorozó testület megsegítése érdekében az összegyűjtött adatokat fel kell dolgozni, tovább kell fejleszteni és egy kezdeti interpretációt kell készíteni.

Általában ez az elemzés a támogatásokért felelős hatóságok és testületek további feladata. A túlságosan komplex elemzések esetében külső szakértők, vagy a kezdeti adatgyűjtésért felelős a szervezetek is bevonhatók az elemzésbe.

5.3. Az adatok betérjesztése a Monitoring Bizottság számára

A Monitoring Bizottságok felelősek a végrehajtás hatékonyságáért és megbízható minőségéért. Feladataik közé tartozik a folyamat áttekintése is, különösen az egyes beavatkozási szintekhez tartozó számszerűsített célok megvalósulási szintjének megállapítása.

A Monitoring Bizottságok számára betérjesztett információknak tartalmazniuk kell:

- A monitoring rendszerek adatait (kiindulási adatok, monitoring mutatók);
- A mid-term értékelő adatokat (ahol lehetséges a mutatók felülvizsgálatát is);
- A mid-term adatokat általános társadalmi és gazdasági kontextusban és a programot tekintve.

A Monitoring Bizottságok, a kérdéses támogatás megkülönböztető jegyei alapján eldöntik, hogy mely adatok szükségesek és milyen határidőre.

A CSF, OP v. SPD monitorizálásához a Monitoring Bizottságoknak olyan monitoring információkat kell kapni éves bontásban, melyek lefedik a pénzügyi végrehajtást, a fizikai output-ot és program menedzsmentet.

A monitoring rendszer működésének megkezdte után – megfelelő mutatókat használva – mind az eredmények mind a hatékonyság mérése lehetségessé válik, továbbá a lehetséges hatások kezdeti becslésére is sor kerülhet.

Az előállított információknak általában program szinten hozzáférhetőeknek kell lenniük.

Az éves végrehajtási jelentésnek minden ilyen információt tartalmaznia kell (lásd 5.4.) Középtávon ezen éves információk összegzésének és néhány hatékonysági elemzésnek is (pl. output-ok és eredmények) elérhetőnek kell lennie.

Az elmúlt év során elért eredmények megvizsgálására a Bizottság és a Végrehajtó Hatóság közötti éves értekezleten kerül sor. Ezeket az értekezleteket a menedzsment minőségének javítására irányuló javaslattelemek követhetik.

5.4. Éves végrehajtási jelentések

A több évre szóló támogatások esetében a tagállamok által meghatározott Végrehajtó Hatóságok a megvalósítás minden teljes naptári évének végét követő hat hónapon belül éves végrehajtási jelentést nyújtanak be az Európai Bizottsághoz. E jelentés részletezi a támogatás végrehajtásának előrehaladtát az előző év folyamán (§ 3.6). Legkésőbb hat hónappal az utolsó elfogadható jogosultsági dátum után egy végső jelentést is be kell nyújtani a Bizottságnak.

A jelentést a tagállamoknak kell megszerkeszteniük az alábbi elemek alapján:

- a támogatás megvalósításának környezetére vonatkozó adatok;
- a prioritások és az intézkedések specifikus céljainak elérésében történt előrelépés, valamint, - ahol ez releváns, - a legfontosabb projektek megvalósulása előrehaladásának számszerűsített bemutatása az e célt szolgáló monitoring mutatók használata által.

- a támogatás pénzügyi végrehajtása számszerűsített mutatók alapján.

E jelentés kidolgozásának megkönnyítése érdekében el kell fogadni egy általános keretet, mely összhangban van a végrehajtás folyamatával, ezáltal biztosítva annak konzisztenciáját és egyben lehetővé téve a kapott eredmények felhasználását az egész Uniót átfogó jelentés elkészítése során.

A Bizottság felel a jelentésben szereplő információk konzisztenciájáért.

5.5. Mid-term értékelő jelentések

A Monitoring Bizottságok számára a kapott mid-term értékelések alapján lehetővé válik, „az ex-ante értékelés tükrében a kezdeti eredmények értékelése, a célok relevanciájának megállapítása és a ténylegesen elért eredmények felmérése.” (Art 42.)

Ennek a meglehetősen átfogó munkának a részeként az értékelő egy átfogó értékelést kell hogy készítsen a rendszer mutatóiról és a számszerűsítés szintjéről. Ezen túlmenően a célok százalékában kifejezve bemutatja az elért hatásosság fokát (lásd a 3. táblázatot).

1. táblázat: Mid-term hatásosság

	1. indikátor		2. indikátor	
	egység	% cél	egység	% cél
1. intézkedés				
2. intézkedés				
....				
x. intézkedés				

A hatásossági mutatók elsősorban az output-okkal és eredményekkel foglalkoznak. Néhány hatás mutató szintén felhasználható, de általában ezeket a program végrehajtásának későbbi fázisában mérik. Korlátozott számú monitoring mutatót kell kiválasztani a program átfogó teljesítése – különös tekintettel a tartalékok meghatározása – mérésének megkönnyíthetése céljából. Ezt egyéb, a pénzügyi végrehajtásra és a menedzsment általános minőségére (beleértve a monitoringot, az ellenőrzést, a projekt kiválasztást és értékelést) vonatkozó mutatók is segítik.

5.6. Elektronikus adatátvitel

A menedzsment, monitoring és értékelés követelményei teljesítésének megsegítése céljából szükség van az adatok komputerizálására. A Bizottság a szükséges részletezéssel biztosítja a tagállamok számára az adatátvitelt a Bizottság és a tagállamok között.

6. ALAPMUTATÓK, TELJESÍTMÉNYMUTATÓK ÉS A MUTATÓK LISTÁJA

6.1. Alapmutatók

A programok intézkedéseinek nagy száma gyakran túl sok mutató meghatározásához és számszerűsítéséhez vezet. Ezek használata időnként – elsősorban a nem helyi szereplőknek – nehézségeket okoz. Gyakorlati és stratégiai szempontból mindenképpen indokolt a kifejezetten az egyes felhasználók szükségleteinek megfelelő mutatók meghatározása.

Az alapmutatók azok az indikátorok, amelyek segítségével lehetővé válik a hasonló programok és intézkedések összehasonlítása. Egyes esetekben ezek magasabb szinten aggregáltak. Az eljárások és definíciók eltérése ugyanakkor azt eredményezheti, hogy az egyes felhasználói csoportok az általuk kitűzött célok alapján különböző mutatókat tekinthetnek alapmutatóknak.

A mutatók stratégiai jelentőséggel is bírhatnak, mivel Közösségi szintű prioritásokra reflektálnak. A foglalkoztatás például mind az EU politikájának, mind a támogatás legtöbb formájának egyik prioritása. Ebből fakadóan a strukturális támogatás által teremtett (nettó) munkahelyek száma egy fontos alapmutató.

A programmenedzserek, saját érdeküknek megfelelően, olyan egyszerű mutatók kialakításában érdekeltek, amelyeket könnyű becsülni és monitorozni, és amelyek eltérő intézkedések és beavatkozások esetén is használhatók.

A KKV-k élénkítése számos regionális és szektorális program prioritása. Így ez alkalmas annak meghatározására, hogy hány KKV (korábban létező és új) részesült az erre vonatkozó támogatásokból (output alapmutató), hogy milyen hatást váltottak ki a privát szektorra költött támogatások (eredmény alapmutatók), illetve hogy milyen a KKV-k fennmaradási aránya 18/36 hónap elteltével (hatás alapmutató).

Noha számos programnak azonos céljai vannak, mint például a munkahelyteremtés, a KKV-k versenyképessége, stb., az ezek eléréséhez használt eszközök nagyon különbözők lehetnek. Ennek következtében gyakran definiálnak specifikus regionális és szektorális mutatókat. Ebben az esetben az alapmutatók kiegészítéseként összeállítható egy speciális mutatóegyüttes; egyes horizontális prioritások, mint a környezetvédelem vagy az egyenlő esélyek megteremtése, különbözőképpen kezelhetők különféle programok révén; fő szabályként megállítható, hogy ezeknek a mutatóknak a kiválasztása a program beavatkozási jellegétől függ (szektorális vagy regionális).

Általában véve, az alapmutatók száma alacsony kell, hogy legyen, hogy ezáltal alkalmassá és kezelhetővé váljanak mind a programmonitoring mind az összehasonlító és tematikus elemzés számára. Az alapmutatók utalhatnak outputokra, eredményekre és/vagy hatásokra (ld. 4. sz. táblázatot).

4. táblázat: KKV-k támogatása: példák az alapmutatókra

Input	A KKV projektek összes támogatásából a Strukturális Alapokból származó támogatás %-os aránya
Output	A pénzügyi támogatásban részesült cégek száma
Eredmény	Továbbgyűrűző hatás (a magánszektorban a program által kiváltott költség)
Hatás	Azon új üzletek %-os aránya, amelyek 18/36 hónap eltelte után is fennállnak Az újonnan létrehozott, ill. fenntartott nettó munkahelyek száma

Az alapmutatók használata lehetővé teszi, hogy a bevált monitoring eljárások Unió-szerte elterjedjenek, hogy javuljon a benchmarking, valamint több megbízható információ álljon rendelkezésre, és az egyes programok, program-együttesek hatásairól átfogó kép alakuljon ki.

6.2. Teljesítmény mutatók

A mutatókat funkcionális jellegzetességeik alapján is lehet osztályozni, így pl. szükség van olyan mutatókra, amelyek alkalmasak a program teljesítésének mérésére. A 44. cikkelyben definiáltak szerint: "Minden egyes tagállam, szorosán egyeztetve a Bizottsággal legkésőbb 2003. december 31-ig felméri operatív programjainak, illetve egységes programozási dokumentumainak teljesítését - az egyes célkitűzések tükrében, - a korlátozott számú monitoring mutató alapján..."

Ezek az indikátorok három fő problémakörre vonatkoznak:

- hatásosság, azaz a tényleges és tervezett outputok, ill. néhány eredmény (pl. bruttó foglalkoztatottság) összehasonlítása;
- a menedzsment minősége;
- pénzügyi megvalósítás.

A fenti indikátoroknak közös jellegzetessége, hogy a mid-term eredményt mérik az eredeti specifikus célhoz viszonyítva, és nem az egyes programok megvalósultsági szintjének összehasonlítására fejlesztették őket ki.

A Bizottság tisztviselői speciális dokumentumot állítottak össze a tagállamok számára, hogy megkönnyítsék számukra reserve scheme megvalósítását.

6.3. A javasolt mutatók listája

A Bizottságot felkérték, hogy állítson össze egy listát a javasolt operatív mutatókról, ezáltal is megkönnyítve a programmenedzserek számára a programdokumentumok összeállítását. Ez – a mellékletben közölt – lista nem számít teljes körűnek. A mutató-gyűjtemény a támogatás legfontosabb területei számára az outputok, eredmények és hatások szerint került összeállításra. Az anyag szintén tartalmaz egy jóval szűkebb körű alapmutató-gyűjteményt, amelynek tagjait az EU fő prioritásaihoz, mint pl. foglalkoztatottsághoz, KKV-hez, információs társadalomhoz, környezetvédelemhez és az egyenlő esélyek megteremtéséhez, való kapcsolatuk jelentősége és relevanciája alapján definiálták. A mutatók kiválasztása elsősorban azon alapult, hogy mennyire alkalmazhatók az egyes programok összehasonlítása során. Egyes esetekben ezek regionális és nemzeti szinten is aggregálódhatnak (ld. II. és III. melléklet).

2. táblázat: A különböző típusú infrastruktúrák számára válogatott mutatók

	Ipari terület	Út A-ból B-be	Városi személtlerakó rehabilitációja
Inputok	Fejlesztési költség	Építési költség	Project költség
Outputok	Létrehozott alapterület	Megépített út hossza	Rehabilitált terület nagysága
Eredmények	A terület vonzereje összehasonlítva a környező területekével	Az elérhetőség javulása	A 1 km-es sugarú körön belül élő lakosok számának (és társadalmi-foglalkoztatási jellemzőinek) változása
Hatások	A vállalkozások által 1 év múlva elfoglalt alapterület nagysága A résztvevő vállalkozásokon belül a foglalkoztatottság növekedése	Az utat használó járművek száma 1 év múlva Az elérhetőséggel elégedett regionális vállalkozások aránya (összefüggés)	A maradni szándékozó városi lakosok aránya (összefüggés)

7. A MUTATÓK HASZNÁLATA SORÁN FELMERÜLŐ PROBLÉMÁK LEKÜZDÉSE

A monitoring rendszer mutatóinak hasznos információt kell nyújtaniuk a támogatás hatékonyságáról és minőségének javulásáról. Ezeknek a programmegvalósítás minden szintjén relevánsnak és mérhetőnek kell lenniük. Kvantitatív természetükből adódóan fényt deríthetnek a programozási gyakorlatra, referencia alapot adva a monitoringhoz és az értékeléshez.

A mutatók használata nem mindig könnyű. Néhány felmerülő problémát az alábbiakban vitatunk meg:

- Nehéz felbecsülni az ok-okozati kapcsolatot a tervezett tevékenység, az elért eredmények és a végső célra gyakorolt hatások között. A gazdasági helyzet javulását például a programon kívüli tényezők is okozhatják. Ilyen esetben hasznos, ha olyan módszereket alkalmazunk, amelyek lehetővé teszik az intézkedés hatásainak megbecslését egy program által érintett célcsoporton és a kapott eredményt összehasonlítjuk egy olyan hasonló (kontroll) csoporttal, amelyet nem érintett a program.
- A mérési módszerek meglehetősen nagyfokú komplexitása szintén problematikus lehet. Az outputok és az eredmények mérése viszonylag egyszerű, mivel azok meglehetősen közel állnak az intézkedési szinthez. Ezzel ellentétben a hatásokat a működési környezetben kívül kell mérni. Ezért ezeknek nem kell különösebben átláthatóknak és nyilvánvalóknak lenniük és ez ellentétes következményekkel jár a mérhetőségükre. Ráadásul a hatás gyakran egy sor intézkedés kumulatív eredményéből tevődik össze, ami tovább bonyolíthatja az elemzést.
- Az adatok nem érhetőek el a döntéshozó szinteken (pl. program-módosításokhoz).
- Bizonyos mutatók kombinálása nehézségekkel jár. Míg ui. a pénzügyi mutatók minden szinten aggregálhatóak (intézkedés, priorítás, program, CSF, vagy SPD), addig a fizikai mutatók esetében ez nehezebb, esetenként lehetetlen. Ebből következően fontos, hogy a támogatás minden szintjén megfelelő fizikai mutatókat definiáljunk annak érdekében, hogy mérhetőek legyenek a vonatkozó számszerűsített eredmények és hatások. A monitoring mutatók meghatározása és számszerűsítése viszonylag egyszerű, ha intézkedés, vagy projektszintre vonatkoznak. A magasabban aggregált szinteken (program, priorítás, CSF) bonyolultabb a definiálásuk és használatuk. Ebből fakadóan nem elegendő egyszerűen meghatározni mutatókat, hanem a támogatás különböző tárgyaira vonatkozó számszerűsített (és kvalitatív) információk használata is rendkívül fontos.
- Végül fontos megbecsülni – amennyire lehetséges – a támogatások közvetett vagy váratlan hatásait is (pl. helyettesítési hatás), amelyek mind az eredményeket, mind a hatásokat befolyásolják, különösen ha azok a munkahelyteremtéssel, illetve –megőrzéssel kapcsolatosak.

8. BIBLIOGRÁFIA

A mutatókkal kapcsolatos irodalom nagyon széleskörű. Az alábbiakban kiválasztott, átfogó jellegű munkák a legújabbak ebben a témakörben.

EKOS (1998)	Baselines and quantification in the UK Objective 2 programmes, Glasgow
European Commission (1995)	Common Guidelines for monitoring and interim evaluations, Luxembourg
European Commission (1997)	2 nd Report on Science and Technology indicators, Luxembourg
European Commission (1998)	Evaluating the application of the principle of equal opportunities in Structural Funds interventions: Methodological proposals
European Commission (1999)	Guidelines for systems of monitoring and evaluation of ESF interventions in the period 2000-2006
MEANS Handbook (1996)
MEANS Programme (1999) | Quality assessment of evaluation reports
Evaluating socio-economic programmes: evaluation design and management, Vol.1

Evaluating socio-economic programmes: selection and use of indicators for monitoring and evaluation, Vol. 2

Evaluation socio-economic programmes: principal evaluation techniques and tools, Vol. 3

Evaluation socio-economic programmes: technical solutions for evaluating in partnership, Vol. 4

Transversal evaluations of impacts on the environment, employment and other intervention priorities, Vol. 5

Glossary of 300 concepts and technical terms, Vol. 6 |
| Ministerio de Medio Ambiente (1999) | Indicadores para el seguimiento y evaluación de los Fondos Structurales: Guía practica. Dirección general de Calidad y evaluación ambiental |

Mellékletek: Beavatkozási területek; a monitoring és értékelés mutatószámainak néhány példája

MAGYARÁZÓ JEGYZET

A operatív programban, az egységes programozási dokumentumban vagy a program kiegészítő dokumentumban meghatározott fizikai és pénzügyi mutatószámok felhasználásával az irányító hatóság (Managing authority) és a Monitoring Bizottság végzi a monitoringot. A 36-os cikkely előrevetíti, hogy a tagállamoknak indikátoraik kialakításakor tekintetbe kell venniük az ebben a dokumentumban javasolt indikatív módszertant és indikátorlistát, illetve a beavatkozási területek javasolt csoportosítását.

Általános szabály, hogy az indikátoroknak összefüggésben kell lenniük a vonatkozó támogatás speciális jellegével, céljaival, valamint az érintett tagállam – illetve annak régiói – társadalmi-gazdasági, strukturális és környezeti helyzetével. Számba veszik ezenkívül a mutatók – ahol szükséges – azoknak a régióknak vagy területeknek a létezését is, amelyek átmeneti támogatást kapnak.

Mellékeljük a beavatkozási területek osztályozásának (1. számú függelék), illetve a javasolt alapindikátoroknak (2. számú függelék) a listáját, valamint a javasolt monitoring- és értékelési mutatószámok általános listáját is (3. számú függelék). Ennek az indikatív listának az általános célja, hogy segítse a tagállamokat a következő programozási időszak előkészítésében, és annak végrehajtásában.

1. számú függelék: A beavatkozási területek csoportosítása

A Strukturális Alapok beavatkozási területeinek a mellékelt lista szerinti csoportosítása az Általános Szabályozás 36-os cikkelyén alapul. Azért állították össze, hogy segítse a Bizottság szolgálatait a Strukturális Alapok⁷ működésére vonatkozó jelentéseikkel kapcsolatos feladataik ellátásában.

Az ilyen kategorizált információk – túl azon, hogy szerepelnek a Strukturális Alapokkal kapcsolatos rendszeres éves jelentésekben és segítik a különböző közösségi politikákról szóló közlemények elkészítését – szükségesek ahhoz is, hogy a Bizottság képes legyen eleget tenni az Európai Bizottság más intézményei, a tagállamok, és a nyilvánosság információs igényeinek.

A kategorizálás elősegítheti továbbá az ellenőrzést és a monitoringot is, és megbízható alapot nyújthat az értékelések alátámasztására.

A Strukturális Alap programjain belüli intézkedéseket összeállítva a tagállamok az országos vagy regionális helyzetüknek leginkább megfelelő csoportosítást alkalmazhatják, amely alapulhat – amennyiben kívánják – a Bizottság osztályozásán is. A Bizottság számára fontos feladat ugyanakkor az, hogy képes legyen elkészíteni az Alapok tevékenységével kapcsolatos programok összefoglaló közleményét, ezért a Programozási Mellékletnek mutatnia kell a kapcsolatot minden egyes intézkedés és a Bizottság listáján ennek megfelelő kategória között. Ez a kapcsolat megmutatható például az egyes intézkedésekre vonatkozó, illetve az országos kódok és a Bizottság kategóriái közötti összefüggések tisztázására szolgáló megfelelő kód alkalmazásával. A programokról készülő éves megvalósulási jelentéseknek szintén mutatnia kell ezt a kapcsolatot. A lista nem teljesen új, mivel abból a 14 alapszoportból alakították ki, amelyeket az 1. Célkitűzés körébe tartozó tagállamok használtak a jelen programozási időszakban az addicionalitás gyakorlata során.

Fontos, hogy a fentiek közül egyik sem kötelező elvárás a Bizottság részéről, azonban úgy alakították ki ezeket, hogy megkönnyítsék a programok monitoringját és értékelését.

⁷ A „11”, „12”, „13” esetében részletesebb lista javasolt a STAR-Bizottság számára.

Strukturális Alapok: Beavatkozási területek kategóriái illetve alkategóriái

1. Termelési környezet

11 Mezőgazdaság

- 111 Mezőgazdasági vállalkozások beruházási
- 112 Fiatal gazdák támogatása
- 113 Szakképzés
- 114 Mezőgazdasági termékek feldolgozásának és marketingjének támogatása

12 Erdőgazdálkodás

- 121 Erdészeti beruházások
- 122 Erdészeti termékek betakarításának, feldolgozásának és marketingjének javítása
- 123 Az erdészeti termékhasználat és marketing új formáinak támogatása
- 124 Erdőtulajdonosok szövetségeinek felállítása
- 125 Természeti katasztrófák és tüzesetek miatt károsodott erdészeti termelési potenciál helyreállítása, és a megfelelő preventív eszközök bevezetése
- 126 Mezőgazdasági művelés alól kivont területek újraerdősítése
- 127 Véderdők ökológiai stabilitásának javítása/fenntartása
- 128 Szakképzés

13 Vidéki térségek alkalmazkodásának és fejlesztésének előmozdítása

- 1301 Termőföld minőségének javítása
- 1302 Birtokstruktúra változtatás
- 1303 Farmsegélyező és farm-menedzsment szolgáltatások kialakítása
- 1304 Minőségi agrártermékek marketingje
- 1305 Alapszolgáltatások a vidéki gazdaság és lakosság számára
- 1306 Falvak megújítása, fejlesztése, vidéki örökség megőrzése
- 1307 Mezőgazdasági és mezőgazdasági jellegű tevékenységek diverzifikálása, többféle gazdasági tevékenység nyújtása és alternatív jövedelemforrások biztosítása
- 1308 Mezőgazdasági hasznosítású vízforrások kezelése
- 1309 Mezőgazdaság fejlesztéséhez kapcsolódó infrastruktúrafejlesztés és javítás
- 1310 Falusi turizmus ösztönzése
- 1311 Kézművesipar ösztönzése
- 1312 Környezetvédelem: a föld, az erdő és a tájkép védelme, az állatgondozás javítása
- 1313 A természeti katasztrófák miatt károsodó mezőgazdasági termelési potenciál helyreállítása és a megfelelő preventív eszközök bevezetése
- 1314 Pénzügyi tervezés

14 Halászat

- 141 Halászati tevékenység által okozott károk rendezése
- 142 Halászflokkák felújítása és modernizációja
- 143 Halászati termékek feldolgozása, marketingje és eladásának ösztönzése
- 144 Akvakultúra
- 145 Halászkikötők felszerelése, partmenti zónák védelme
- 146 Társadalmi-gazdasági intézkedések (beleértve az átmeneti leállásra nyújtott segélyeket és a technológiai korlátozások miatti kártalanítást)
- 147 Szakmai programok (beleértve a szakképzést és a kisebb mértékű tengerparti halászatot)

15 Nagyvállalatok támogatása

- 151 Nem tőkejellegű beruházások (üzemek, felszerelés, állami támogatások társfinanszírozása)
- 152 Környezetbarát technológiák, tiszta és gazdaságos energia technológiák

- 153 Üzleti tanácsadás (beleértve a globalizációt, az export- és környezetvédelmi menedzsmentet, a technológiavásárlást)
- 154 Szolgáltatások a résztvevőknek (egészségügy és biztonság, gondoskodás a rászorulókról)
- 155 Pénzügyi tervezés

16 Kis- és középvállalkozások és a kézműves szektor támogatása

- 161 Nem tőkejellegű beruházások (üzemek, felszerelés, állami támogatás társfinanszírozása)
- 162 Környezetbarát technológiák, tiszta és gazdaságos energia-technológiák
- 163 Üzleti tanácsadás (tájékoztatás, üzleti tervezés, tanácsadói szolgáltatások, marketing, menedzsment, design, nemzetköziesedés, export- és környezetvédelmi menedzsment, technológiavásárlás)
- 164 Közös üzleti szolgáltatások (ingatlan, inkubátor-egységek, ösztönzés, promóciós szolgáltatások, üzleti kapcsolatok kiépítése, konferenciák, vásárok)
- 165 Pénzügyi tervezés
- 166 Társadalmi szolgáltatások (gondoskodás a rászorulókról, egészségügy és biztonság, kulturális tevékenységek)
- 167 Szakképzés

17 Turizmus

- 171 Tárgyi beruházások (információs központok, szálláshelyek, vendéglátás, egyéb szolgáltatások)
- 172 Nem tárgyi beruházások (idegenforgalmi szolgáltatások fejlesztése és nyújtása, sportolási, kulturális és szabadidős tevékenység, kulturális örökség)
- 173 Közös idegenforgalmi szolgáltatások (promóciós szolgáltatások, üzleti kapcsolatok létesítése, konferenciák és kereskedelmi vásárok)
- 174 Szakképzés

18 Kutatás, technológiafejlesztés és innováció

- 181 Kutatási projektek egyetemeken, kutató intézetekben
- 182 Innováció és technológia-transzfer, hálózatok és partnerkapcsolatok kialakítása a vállalkozások és/vagy a kutatóintézetek között
- 183 A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció infrastruktúrája

2. Emberi erőforrások

21 Munkaerőpiaci politika

22 Szociális integráció

23 Oktatás és szakképzés fejlesztése (személyek, cégek)

24 A munkaerő rugalmassága, vállalkozói tevékenység, innováció, információs és kommunikációs technológia (személyek, cégek)

25 Pozitív diszkrimináció a nők irányában a munkaerőpiacon

3. Alap-infrastruktúra

31 Közlekedési infrastruktúra

- 311 Vasút
- 312 Közút
- 313 Autópályák
- 314 Repülőterek
- 315 Kikötők

- 316 Víziutak
- 317 Városi közlekedés
- 318 Multimodális szállítás
- 319 Intelligens közlekedési rendszerek

32 A távközlési infrastruktúra és az információs társadalom

- 321 Alap-infrastruktúra
- 322 Információs és kommunikációs technológia (a biztonságos és védett adatátvitel érdekében tett intézkedések is)
- 323 Polgárok által igénybe vett szolgáltatások és alkalmazások (egészségügy, közigazgatás, oktatás)
- 324 Kis- és középvállalkozások által igénybe vett szolgáltatások (elektronikus kereskedelem és tranzakciók, oktatás és szakképzés, üzleti kapcsolatok kialakítása)

33 Energia-infrastruktúra (termelés, szállítás)

- 331 Elektromos áram, földgáz, kőolaj, szilárd tüzelőanyagok
- 332 Megújuló energiaforrások (napenergia, szélenergia, vízenergia, biomassza)
- 333 Energia-hatékonyság, kapcsolt áramtermelés, energia-ellenőrzés

34 Környezeti infrastruktúra (a vízre vonatkozóan is)

- 341 Levegő
- 342 Zaj
- 343 Kommunális és ipari hulladék (kórházi és veszélyes hulladék is)
- 344 Ivóvíz (kitermelése, tárolása, kezelése és elosztása)
- 345 Szennyvízhálózat, -tisztítás

35 Tervezés és rehabilitáció

- 351 Ipari és katonai telephelyek feljavítása és rehabilitációja
- 352 Városi területek rehabilitációja

36 Szociális infrastruktúra és közegészségügy

4. Egyéb

41 Szaktanácsadás és innovatív kezdeményezések (ERDF, ESF, EAGGF, FIGG)

- 411 Előkészítés, végrehajtás, monitoring, nyilvánosság
- 412 Értékelés
- 413 Tanulmányok
- 414 Innovatív kezdeményezések

2. számú függelék: Alapmutatók

Ez a függelék egy olyan alapindikátor-válogatást tartalmaz, amely a Bizottság irányelveinek⁸ megfelelő különböző közösségi prioritásokkal összefüggésben lett megállapítva.

Ez a lista a programok megvalósításának hatásaira vonatkozó főbb indikátorokat mutatja be csupán, „output”, „eredmény” és „hatás” szerint.

- Az **output** mutatói a tevékenységre vonatkoznak. Gyakran fizikai vagy pénzegységben mérik őket (pl.: útépitések hossza kilométerben, pénzügyi támogatásban részesült cégek száma, képzési helyek száma)
- Az **eredmény** indikátorai bemutatják a program által kiváltott közvetlen és azonnali hatásokat. Azokról a változásokról nyújtanak információt, melyek érintik a közvetlen kedvezményezettek viselkedését (vagy teljesítményét). Ezek az indikátorok szintén lehetnek fizikai (a menetidő csökkenése, a sikeres tanulók száma, a közúti közlekedési balesetek száma, stb.) vagy pénzügyi természetűek (a magánszektor által indukált beruházás, a szállítási költségek csökkenése, stb).
- A **hatás** indikátorai mutatják be a programnak a közvetlen kedvezményezettekre irányuló azonnali hatásain túli következményeit. A hatás fogalma kétféleképpen is definiálható aszerint, hogy ezek bizonyos időintervallum után bekövetkező (konkrét hatások), de az adott intézkedéssel közvetlen kapcsolatban levő hatások, vagy hosszú távú hatások, amelyek nagyobb népességhányadot érintenek (globális hatások).

A Bizottság annak érdekében szándékozik ezeket az alapmutatókat használni, hogy jobban tudja kommunikálni a monitoring és az értékelés helyes gyakorlatát Unió-szerte, hogy tökéletesítse a teljesítményértékelést, megbízhatóbb statisztikai adatokat nyújtson a régiók összehasonlításaihoz, és végül átfogóbb képet nyújtson a programok hatásairól.

Az alapindikátorok kiválasztásának módszertana

A mutatók kiválasztásának kritériumai a következők:

- *Relevancia* (az általános prioritások és célok tekintetében)
- *Számszerűsítés* (képesség a célok meghatározására, és ahol lehetséges kiindulási alapok megállapítása)
- *Megbízhatóság* (világos definíció, könnyű aggregálhatóság)
- *Hozzáférhetőség* (a monitoring rendszerbe való belépés alapján)”

Az egyes prioritások mutatói külön „lapokon” szerepelnek. Meg kell jegyezni továbbá, hogy ez a válogatás korlátozott számú javaslatot tartalmaz, emiatt nem törekszik a teljeskörűsége.

⁸ Strukturális Alap és Kohéziós Alap. Útmutató a jövő (2000-2006) programjaihoz. A Bizottság 1999. februári munkadokumentuma. A kifejezetten vidéki és mezőgazdasági beavatkozások kiegészítő mutatóállománya egy későbbi fázisban készül majd el.

Meg kell jegyezni, hogy a fentiek közül egyik sem kötelezővé tett elvárása a Bizottságnak, azonban úgy alakították ki őket, hogy megkönnyítsék a programok monitoringját és kiértékelését.

A lap: Foglalkoztatás

A foglalkoztatás a Strukturális Alapok egyik legfőbb célterülete, amelyet főleg a támogatott térségen belüli körülmények javításával és a szélesebb körű gazdasági fejlődés előmozdításával ér el. E politikai célnak abban kell tükröződnie, hogy hogyan jelzik előre és mérik a munkahelyteremtést.

A foglalkoztatási hatások mennyiségi kifejezésekor meg kell jegyezni, hogy a strukturális beavatkozás több közvetlen hatást (pl.: egy támogatott kis- és középvállalkozás által létrehozott állások) vagy közvetett hatást eredményez (pl.: az új infrastruktúrának köszönhetően létrejött állások). A tényleges foglalkoztatási hatások pontosabb értékelése és összehasonlítása érdekében a nettó foglalkoztatási hatásokat érdemes becsülni. Ennek alapját a bruttó hatások képezik (a kedvezményezett által megjelölt összhatas), figyelembe véve a „holtsúlyt” (a beavatkozás nélkül is előállt), a kiszorító hatásokat (foglalkoztatási hatások, melyek egyes állások elvesztését váltják ki egyazon célterületen belül), és a multiplikátor (vagy indirekt) hatásokat. Ezáltal elkerülhetővé válik a kétszeri beszámítás problémája is. Annak érdekében, hogy javítsuk e becslések pontosságát, különítsük el a megtartott állásokat (azokat az állásokat, amelyek eltűntek volna a beavatkozás hiánya esetén) a támogatási formához kötődő új állásoktól.

A Bizottság kifejlesztett egy módszert, melynek célja egyrészt létrehozni egy közös vonatkoztatási rendszert a munkaerőpiaci hatások értékelésére, másrészt pontosabban számszerűsíteni a programokban és az intézkedésekben⁹ megállapított várható munkaerőpiaci hatásokat.

Így a foglalkoztatási indikátorokat a következő tényezők alapján kellene kialakítani:

- Az állások számának átváltása egyenértékes létszámra (FTE)⁵
- A bruttó/nettó foglalkoztatási hatások megkülönböztetése (ez olyan országos szintű, a nettó foglalkoztatásra vonatkozó becslési módszertan megléte vagy kifejlesztése, amely figyelembe veszi a kiszorító, a „holtsúly” és az indirekt hatásokat is).
- Az új állások és a megőrzött állások közötti tagolódás.
- További felosztás férfiak és nők szerint, hogy ezáltal az esélyegyenlőségre gyakorolt hatásokról is legyen információ.

Az információk elvben projekt-szinten ismeretesek, és utána aggregálhatók az intézkedések és programok szintjén.

Amennyiben a foglalkoztatás tekintetében csak a hatás alapindikátorait használjuk, azok a Strukturális Alapok közép- és hosszú-távú céljait tükrözik. Mindazonáltal, a foglalkoztatás projekt szinten is mérhető közvetlen és azonnali hatásként.

⁹ A XVI. főigazgatóság kiadott egy módszertani jegyzetet a nettó foglalkoztatási hatások számításáról, melynek címe: „Az állások számbavétele: Hogyan értékeljük a Strukturális Alapok foglalkoztatási hatásait (1997)”

⁵ A részmunkaidős állások száma 2:1 arányban váltható át teljes munkaidőre átszámított állásokra (FTE). Az állások állandónak tekinthetők, amennyiben a beavatkozás befejezése után is megmaradnak, vagy amennyiben a beavatkozás vége után egy előre meghatározott időszakig tartanak.

A hatás alapindikátorai*

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(1, 2, 3)	Foglalkoztatás (újjonnan létrehozott állások)	Olyan újjonnan létrejövő állások a cégnél vagy intézménynél, amelyek nem jöttek volna létre a program, az intézkedés vagy a projekt nélkül. (a mérés szintjét a monitoring illetve kiértékelés fázisában kell meghatározni).	szám bruttó/nettó teljes munkaidőre átszámított létszám (FTE) férfi/nő
(1, 2, 3)	Foglalkoztatás (megőrzött állások)	Azok az állások, melyek a projekt/program eredményeként tarthatók meg a cégnél és intézménynél, és amelyek egyébként megszűntek volna (a mérés szintjét a monitoring, illetve kiértékelés fázisában kell meghatározni).	szám bruttó/nettó teljes munkaidőre átszámított létszám (FTE) férfi/nő

* Kód () : lásd az I. számú függelék

B lap: A közlekedési infrastruktúra hálózatai

A közlekedési infrastruktúra fontosságát a versenyképesség növelése és a régiók elérhetősége tekintetében a Strukturális Alapokkal összefüggésben is elismerik. A hálózatok és a közlekedési rendszerek valóban döntő szerepet játszanak a régiók gazdasági fejlődésének előmozdításában. A gazdasági szereplőknek megbízható és elérhető árak melletti piacra jutásra van szükségük, míg az állampolgároknak jó, másrészt mindenki által igénybe vehető közlekedési rendszerre. A regionális fejlesztési programok célja ebben az értelemben elmozdítani azokat az akadályokat és "hiányzó összeköttetéseket", melyekkel a vállalkozók és az utazók szembesülnek, valamint fejleszteni a közlekedési rendszerek minőségét és általában a közlekedési infrastruktúrát.

Ezenkívül a Transz-európai Közlekedési Hálózatnak (TENs-T) lehetősége van arra, hogy feltárja Európa területét, új lehetőségeket nyújtva a periférikus régiók számára, illetve kezeljék az Európán belüli hiányzó kapcsolatok problémáját.

Az indikátorok a közlekedési kapcsolatok fejlesztésének ezt a központi kérdését mutatják be, beleértve a TEN-nel kapcsolatosakat is.

Az output alapindikátorai*

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(311)	Vasúti infrastruktúra	Nagysebességű vasúti infrastruktúra (újonnan kiépített vagy felújított)	km A hálózat kiépítettségének foka (%)
(313)	Autópálya-infrastruktúra	Újonnan kiépített vagy felújított autópályák	km A hálózat kiépítettségének foka (%)

Az eredmény alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(311, 313)	Időmegtakarítás	A menetidő csökkenése	(menetidő x szállított áru/utások volumene/száma)
(311, 313)	Elérhetőségi nyereség	Az új közlekedési infrastruktúra által lehetővé tett, a leghatékonyabb szállítási móddal történő elérhetőséget mutatja	egyenes vonalú egyenértékes sebesség (ESS) ⁶

* Kód () : lásd az I. számú függelék

A hatás alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(31)	A forgalom sűrűsége	Járművek, utasok, áruszállítmányok forgalomsűrűsége egy év után (a vasúti, közúti, légi és tengeri közlekedés csoportjaira bontva)	növekedés (%)
(31)	Környezeti hatás	Környezeti hatás a szennyezés növekedésével vagy csökkenésével kifejezve (CO ₂ , NO _x ...)	növekedés vagy csökkenés (%)
(31)	Foglalkoztatás (újonnan létrejövő és megőrzött állások)	A támogatott közlekedési projektek eredményeképpen létrejövő vagy megőrzött állások a cégnél, illetve intézménynél.	abszolút szám és az összes állás százalékában (férfi/nő)

⁶ Az ESS egyenes vonalú egyenértékes sebességet jelent, amely az egyik pontból a másikba való eljutás nehézségét mutatja meg, figyelmen kívül hagyva a két pont távolságát. Számításának módja, hogy a két pontot összekötő szakasz hosszát elosztjuk a köztük lehetséges legrövidebb út időtartamával.

C lap: Energia-infrastrukturális hálózatok

A fenntartható regionális fejlődéshez szükség van a hatékony, versenyképes és diverzifikált energiaszektorra. A Közösség különleges jelentőséget tulajdonít annak, hogy biztosabb és jobb minőségű legyen az energiaelosztás, illetve, hogy csökkenjenek a költségei. A megújuló energiaforrások és az energia-hálózatok javítása szintén e prioritás részei.

Az output alapindikátorai*

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(331)	Beépített kapacitás	Új vagy felújított kapacitás energiaforrás szerint felosztva (elektromos áram, földgáz, stb.)	KW/MW, A hálózat kiépítettségének foka (%)

Az eredmény alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(331)	Az ellátott népesség	Az új vagy felújított hálózathoz kapcsolódó felhasználók	szám
(331)	A végső felhasználók költségei	Az energiaköltség csökkenése	euró/KWh

A hatás alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(332)	Megújuló energiaforrások	A megújuló energiaforrások részesedésének növekedése a teljes energia-ellátáson belül	%-ban a teljes ellátáshoz viszonyítva
(331)	Hatékonyaság	A támogatott üzemek és berendezések hatékonyságának növekedése, és ennek eredményeként az erőforrások jobb kihasználtsága	kőolaj-egyenérték tonnában
(33)	Kibocsátás	Környezeti hatás a szennyezés növekedésével vagy csökkenésével kifejezve (CO ₂ , NO _x ...)	a kiindulási alaphoz viszonyított változás %-ban
(33)	Foglalkoztatás (újonnan létrejövő és megőrzött állások)	A támogatott energiaprojektek eredményeképpen létrejövő vagy megőrzött állások a cégnél, illetve intézménynél.	abszolút szám és az összes állás százalékában (férfi/nő)

* Kód () : lásd az I. számú függelék

D lap: Távközlés és információs társadalom

A távközlés és az információs társadalom gyors fejlődése rengeteg új lehetőséget nyújt a gazdasági fejlődés számára. Kibővítette a cégek kereskedelmi lehetőségeit, segíthet a periférikus területeken a foglalkoztatottak megtartásában és olyan új működési területek kialakításában, melyek kevésbé függnék az elhelyezkedés tényezőitől (pl.: on-line elektronikus kereskedelem).

A hatékony távközlési infrastruktúra egyik – bár nem az egyetlen – alapfeltétele az ilyen szolgáltatásoknak, és az információs társadalomba való bekapcsolódásnak. Az e téren végzett további munka kiterjed például távközlési és/vagy információ-technológiai szolgáltatások előmozdítására is.

Az output alapindikátorai*

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(322)	Digitalizáció	Digitális telefonvonalak	szám és %-os növekedés
(324)	Cégalapítások az információ-technológia területén	Információ-technológiai jellegű szolgáltatást nyújtó újonnan alapított cégek (on-line, elektronikus kereskedelem, stb.)	szám

Az eredmény alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(324)	Információ-technológiai szolgáltatások	Információ-technológiai szolgáltatásokat kifejlesztő és forgalmazó kis- és középvállalkozások	szám
(324)	Információ-technológiai szolgáltatások	Internet-hozzáférés helyi hívókörzetenként	szám

A hatás alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(32)	Foglalkoztatás (újonnan létrejött állások)	A támogatott információ-technológiai témájú projektek eredményeként létrejövő vagy megőrzött állások a cégnél, illetve intézménynél	abszolút számuk és az összes állás %-ában (férfi/nő)

* Kód () : lásd az I. számú függelék

E lap: Környezet

Az európai természeti környezetre még mindig nagy nyomás nehezedik, figyelembe véve a talaj, a víz és a levegő minőségét. A környezetvédelmi infrastruktúrával kapcsolatos munka – például a hulladék-kezelés vagy a vízellátás területén – fontos faktorok a régiók gazdasági fejlesztésében. További, a környezet állapotának javításában szerepet játszó tényező a környezetbarát technológiák támogatása, a szakképzés és olyan eszközök, mint a kis- és középvállalkozások öko-auditja.

A környezetvédelmi prioritás fő irányvonalát kijelölő horizontális indikátorra vonatkozó egyik javaslat az lenne, hogy a projekt-szintű alkalmazási fázisban valamennyi projektet a következő kategóriák szerint csoportosítsuk:

A projekt⁷:

1. Környezetvédelmi szempontból pozitív?
2. Környezetvédelmi szempontból semleges?
3. Környezetvédelmi szempontból negatív?

Az output alapindikátorai*

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(345)	A víz kezelése és tisztítása	a vízkezelő és -tisztító üzemek kapacitás-növekedése	m ³
(343)	Hulladék-szállítás és -feldolgozás	A hulladékszállító és/vagy –feldolgozó eszközök újonnan létrehozott kapacitása	növekedés %-ban (tonna)
(162, 18, 344)	Környezetbarát technológiák	A környezetbarát technológiák bevezetéséhez vagy az öko-termékek kifejlesztéséhez pénzügyi támogatásban részesülő cégek	szám (ezen belül az új kis- és közép-vállalkozásoké)

⁷ A vezetői indikátorokhoz és a projektek kategorizálásához használhatjuk a környezetvédelemmel és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos politika és akciók „A fenntarthatóság felé” című 5. programját. Ennek program- vagy intézkedési szintű egyik használati módját mutatja be a Bizottság „Környezet és fenntartható fejlődés: útmutató a területfejlesztési programok környezeti hatásának ex-ante értékeléséhez” című 1999. évi kiadványa.

* Kód () : lásd az I. számú függelék

Az eredmény alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(343)	A hulladék-szállítási szolgáltatással ellátott népesség	A települési szilárdhulladék gyűjtésébe bevont háztartások	abszolút szám, és a népesség %-ában
(344, 345)	Az ivóvíz-szolgáltatással ellátott népesség	Az új vagy felújított hálózatba vagy vízvezetékrendszerbe bekapcsolt háztartások	abszolút szám, és a népesség %-ában

A hatás alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(1, 2, 3)	A szennyezés csökkenése	Környezeti hatás a szennyezés csökkenésével kifejezve (CO ₂ , NO _x ...)	csökkenés %-ban
(16, 18, 34)	Foglalkoztatás (újonnan létrejövő és megőrzött állások)	A támogatott környezetvédelmi projektek eredményeképpen létrejövő vagy megőrzött állások a cégnél, illetve az intézménynél.	abszolút szám és az összes állás százalékában (férfi/nő)

F lap: Kutatás-fejlesztés, technológia, innováció

A régiók kutatás-fejlesztési, technológiai és innovációs kapacitásának támogatása kulcs a jövőbeni gazdasági növekedéshez és az új tevékenységek fejlesztéséhez. A Közösség prioritásai közé tartozik ezért a régiók – ezen belül is különösen a kis- és középvállalkozások – innovációs kapacitásának a növelése, a régión, a tagállamon és a Közösségen belüli kutatóintézetek és vállalatok közötti kapcsolatok erősítése, valamint az emberi-erőforrás fejlesztése a szakképzések révén.

Az output alapindikátorai*

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(182)	Kapcsolatépítés	Közös kutatás-fejlesztési projektek (cégek és kutatóintézetek támogatott együttműködési projektjei)	szám
(182)	kutatás-fejlesztési, technológiai és innovációs projektek; technológia-vásárlás	A K+F, a technológiai és az innovációs projektekhez, valamint a technológia-vásárláshoz pénzügyi támogatást elnyerő cégek	szám

Az eredmény alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(182)	K+F, technológiai és innovációs beruházások	A támogatott közös projektekben résztvevő vállalkozások kutatás-fejlesztési, technológiai és innovációs beruházásai	növekedés %-ban

A hatás alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(182)	Innováció	A pénzügyi támogatásban részesülő cégek által forgalomba hozott új termékek, eljárások	szám
(18)	Foglalkoztatás (újonnan létrejövő állások)	A támogatott kutatás-fejlesztési, technológiai és innovációs projektek eredményeként létrehozott új állások a cégnél vagy intézménynél.	abszolút szám és az összes állás százalékában (férfi/nő)

* Kód () : lásd az I. számú függelék

G lap: Kis- és középvállalkozások

A kis- és középvállalkozások a gazdasági átalakulás, az innováció és a foglalkoztatás jelentős forrásai. A kis- és középvállalkozások és az újonnan alakuló vállalkozások alacsony száma majdnem mindig összefügg a fejlesztési gondokkal és a munkanélküliséggel. Ez minden szektorra vonatkozik, legyen szó a feldolgozóiparról, a szolgáltatásokról vagy a primer ágazatokról, illetve mindenfajta régióra is érvényes, a rurálisra éppúgy, mint az urbánus jellegűekre.

Az output alapindikátorai*

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(161)	A kis- és középvállalkozások támogatása (működő vállalkozások)	Pénzügyi támogatásban (szubvenciók, kölcsönök vagy tőkeberuházások, <u>kivéve</u> a tanácsadást, tájékoztatást) részesülő működő kis- és középvállalkozások	szám, férfi/női tulajdonosok, méret (mikro-/ kis- és középvállalkozások) ⁸
(161)	A kis- és középvállalkozások támogatása (újonnan alakuló vállalkozások)	Pénzügyi támogatásban (pl.: szubvenciók, hitelek vagy tőkeberuházások, <u>kivéve</u> a tanácsadást, tájékoztatást) részesülő újonnan alakuló kis- és középvállalkozások	szám, férfi/női tulajdonosok, méret (mikro-/kis- és középvállalkozások)
(162)	A kis- és középvállalkozások határokon átnyúló kapcsolatai	A határokon átívelő projektekben résztvevő kis- és középvállalkozások	szám, férfi/női tulajdonosok, méret (mikro-/ kis- és középvállalkozások)

Az eredmény alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(16)	Kis- és középvállalkozások beruházási (multiplikátorhatás)	Közvetlen magánberuházás pénzügyileg támogatott cégekbe	millió euró és az összes beruházás %-ában

* Kód () : lásd az I. számú függelék

⁸ A mikrovállalkozások 10-nél kevesebb főt foglalkoztatnak. A kis- és középvállalkozások foglalkoztatotti létszáma 250 fő alatti, vagy forgalmuk nem haladhatja meg a 40 millió eurót. (Az 1996. április 3-i Ajánlás, 1996. IV. 30-i Official Journal (Közlöny) 107. száma, 4. oldal).

A hatás alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(16)	Foglalkoztatás (újonnan létrejövő és megőrzött állások)	A kis- és középvállalkozások támogatása révén létrejövő vagy megőrzött állások a cégnél, illetve intézménynél	abszolút szám és az összes állás százaléka (férfi/nő)
(161)	Túlélési ráta	A pénzügyi támogatásban részesülő, 18 hónap után még működő új kis- és középvállalkozások	abszolút szám, és a pénzügyi támogatásban részesülő összes új kis- és középvállalkozások százalékában (férfi/nő)

H lap: A humán-erőforrás fejlesztése

Az alábbi alapmutatók két különböző célnak felelnek meg:

- Az output-indikátorok célja felmérni azt a tevékenység-volument, amelyet az intézkedések szintjén kell összegyűjteni és a program különböző szintjein aggregálni. Ezek érvényesek valamennyi azonos típusú intézkedés esetén (támogatás személyeknek, támogatás rendszereknek) és egy "közös minimumot" képviselnek, melyet elektronikus eszközökkel kell továbbítani a Bizottságnak. Ezenkívül összhangban kell lenniük a pénzügyi input-indikátorokkal (kötelezettségek, tényleges pénzkifizetések).
- A politikai területekhez vagy prioritásokhoz kapcsolódó stratégiai célokat mennyiségileg meghatározó indikátorok. Kapcsolatban lehetnek a „nemzeti akció-tervekben” szereplő indikátorokkal. Output- vagy hatás típusú, gyakran országos szintű indikátorok, s ezért általában nem aggregálhatók az intézkedési szintről a prioritási szintre. Ezek a mutatók példaként szerepelnek, a teljesség igénye nélkül.

Az output alapindikátorai*

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
21 - től 25 -ig	Támogatás személyeknek	A tervben vagy intézkedésben érintett kedvezményezettek száma	abszolút szám és/vagy % az alábbi jellemzők szerint: Be- és kikerülők, illetve bent maradók, férfi/nő munkaerőpiaci státusz (alkalmazottak, magánvállalkozók, (rövid ideig vagy tartósan) munkanélküliek, inaktívak (ebből az iskolába járók))
21 - től 25 -ig	Rendszerek támogatása, kapcsolódó intézkedések	Projektek száma	szám

* Kód () : lásd az I. számú függelék

Az eredmény és a hatás alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
21	Foglalkoztatási politika	A fiatalok munkanélküliségi rátájának csökkenése	% (férfi/nő)
22	Társadalmi integráció	A tartós munkanélküliségi ráta csökkenése	% (férfi/nő)
23	Foglalkoztathatóság és LLL	A munkaerő nagyobb részvételi rátája a képzésekben	% (férfi/nő)
		Az iskolából lemorzsolódók arányának csökkenése	% (férfi/nő)
24	Alkalmazkodóképesség, vállalkozás	A folyamatos továbbképzést igénybe vevő kis- és középvállalkozások számának növekedése Az új vállalkozások száma	% és abszolút szám
25	Pozitív diszkrimináció a nők felé	A női aktivitási ráta növekedése ⁹	%

⁹ A munkaerőpiac férfi/nő „koncentrációjáról” akkor beszélhetünk, ha a nők aránya az adott szektorban 70% fölötti vagy 10% alatti.

I lap: Nemek közötti esélyegyenlőség

A nemek közötti esélyegyenlőség – a környezetvédelemmel együtt – egyike a horizontális prioritásoknak, melyek a Strukturális Alapok szabályozásai és politikai irányelvei között is szerepelnek. Ahol lehet, a nemek dimenzióját is figyelembe kell venni a döntési irányelvek meghatározásakor, hogy ezáltal váljon alapszempontrá. Ez azt jelenti, hogy a releváns esetekben minden indikátor szerepeljen nemek szerinti bontásban. Például az újonnan létrejövő, vagy a megőrzött állások, illetve az újonnan alakuló vállalkozások száma tipikusan alkalmas a nemek közti különbségek bemutatására.

Az esélyegyenlőség fő irányvonalát kijelölő horizontális indikátorra vonatkozó egyik javaslat az lenne, hogy a projekt-szintű alkalmazási fázisban valamennyi projektet a következő kategóriák szerint csoportosítsuk:

A projekt:

1. semleges az esélyegyenlőség szempontjából
2. esélyegyenlőség-orientált (kevés esélyegyenlőségi tartalma van)
3. esélyegyenlőségi projekt (közepes vagy magas esélyegyenlőségi tartalmú)

A fenti alapvető meghatározáson túl vannak olyan speciális indikátorok, melyek különösen hasznosak a javuló esélyegyenlőség mérésében: például a régiós projekteket előmozdító női vállalkozók száma, vagy a nők állásainak számát mérő általános foglalkoztatási mutatószámok.

Az output alapindikátorai*

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(166)	A szociális piacgazdaságot elősegítő szolgáltatások	Pénzügyi támogatásban részesülő szervezetek vagy tervek	szám

Az eredmény alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(161)	A nők vállalkozói aktivitása	Női projekt-tulajdonosok	szám (állami/magán)

* Kód () : lásd az I. számú függelék

A hatás alapmutatói

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
25	Pozitív diszkrimináció a nők irányában	A nők munkaerőpiaci aktivitási rátájának növekedése ¹⁷	%

J lap: Városfejlesztés

A városi térségek fontos szerepet játszanak Európa gazdaságában. Ők a kommunikáció, a kultúra, a kreativitás, az innováció és a vállalkozások központjai, de emellett a túlzott energiafogyasztás és a súlyos szennyezések forrásai is. Ez jelenti egyrészt azt, hogy a városi térségek régió belüli növekedési pólus szerepét meg kell őrizni, másrészt viszont ezzel párhuzamosan lépéseket kell tennie a városoknak a környezetvédelem és a városi térségek regenerálása érdekében is.

Az output alapmutatói*

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(352)	Közösségi fejlesztés	Közösségi szervezetek támogatott projektjei	szám
(352)	Városfelújítás	Támogatott város-felújítási projektek	szám

Az eredmény alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(352)	A térség vonzóképessege	A megújult térségben megtelepedő vállalkozások / kereskedelem	szám

A hatás alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(35)	Foglalkoztatás (újjonnan létrejövő és megőrzött állások)	A támogatott városfejlesztési projektek eredményeképpen létrejövő vagy megőrzött állások a cégnél, illetve intézménynél.	abszolút szám és az összes állás százalékában (férfi/nő)

* Kód () : lásd az I. számú függelék

K lap: Halászat

Ezen a területen 5 prioritásra épülnek a beavatkozások: a halászati tevékenység által okozott károk rendezése, a halászflokkák felújítása, a halászati termékek feldolgozása, marketingje és eladásának ösztönzése, akvakultúra és egyéb támogatások (például a haláskikötők felszerelése, társadalmi-gazdasági intézkedések vagy a termelő szervezetek támogatása).

Az output alapindikátorai*

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(142)	Halászhajók	Leszerelt (kiselejtezett, modernizált, lecserélt) halászhajók	szám / tonnatartalom

Az eredmény alapmutatói

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(142)	Halfogás	A leszerelt hajók fogása működésük utolsó évében	tonna / év / faj

A hatás alapindikátorai

<i>Kód</i>	<i>Az indikátor típusa</i>	<i>Definíció</i>	<i>Mérés</i>
(142)	A lehalászott (a halászat következtében kimerülő) halállományok	A lehalászott állományok fogásának csökkenése	tonnában fajonként

* Kód () : lásd az I. számú függelék

3. számú függelék: A monitoring és az értékelés indikátorainak néhány példája

Ez a lista a beavatkozási területek szerint épül fel és minden egyes kategórián belül példákat hoz fel a monitoring és az értékelés mutatóira vonatkozóan. A lista indikatív jellegű, célja az országos mutatószám-rendszerek felállításának támogatása.

A lista a legtöbb 3-jegyű kóddal jelölt kategória esetében tartalmazza az output, az eredmény és a hatás mutatóit is, bár nem tekinthető teljesnek.

Hasznos lehet a „teljesítmény-tartalék” hatásossági mutatóinak kiválasztása tekintetében is. A Bizottság szolgálatai készítettek egy útmutatót annak érdekében, hogy segítsék a tagállamokat a „teljesítmény-tartalék” tervezetének kivitelezésében (4. munkadokumentum).

Meg kell jegyezni, hogy a fentiek nem kötelező elvárásai a Bizottságnak. Ezeket a javasolt mutatókat viszont azért hozták létre, hogy elősegítsék a programok monitoringját és kiértékelését.

A MONITORING ÉS ÉRTÉKELES MUTATÓSZÁMAINAK PÉLDÁI

1. PRODUKTÍV KÖRNYEZET

N.B. Ha lehetséges, akkor a létrehozott vagy megőrzött munkahelyek bruttó / nettó adatait férfi / nő szerinti bontásban kell megadni.

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
13 A rurális térségek alkalmazkodásának és fejlődésének előmozdítása¹⁰			
1306 Falvak újjáépítése, fejlesztése és a vidéki örökség védelme és megőrzése	<ul style="list-style-type: none"> ● a felújított falusi terek / utak m² – ben ● A renovált épületek száma ● A pénzügyi támogatásban részesülő projektek száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A renovált térségek (1 km-nél kisebb) körzeté-ben élő lakosok száma ● A támogatott térségekben létrehozott vállalkozások / üzletek száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában) ● A következő 5 évben a térségben maradni kívánó lakosok aránya %-ban
1309 A mezőgazdaság fejlesztéséhez kapcsolódó infrastruktúra-fejlesztés és infrastrukturális helyzetjavulás	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatásban részesülő projektek száma 		
14 Halászat			
142 A halászflootta pótlása/megújítása és korszerűsítése	<ul style="list-style-type: none"> ● A felkészített hajótulajdonosok száma ● A leszerelt (kiselejtezett / korszerűsített / lecserélt) haláshajók száma / tonnatartalma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A leszerelt hajók fogása (tonna / év / faj) ● működésük utolsó évében 	<ul style="list-style-type: none"> ● A halászat következtében kimerülő halállományok fogásának csökkenése (tonnában fajonként) ● A biológiailag minimálisan elfogadható szint (MBAL) felett halászott állományok¹¹ (%)
143 A halászati termékek feldolgozása; marketing és eladásösztönzés	<ul style="list-style-type: none"> ● Az évente feldolgozott termékek tonnában 	<ul style="list-style-type: none"> ● A feldolgozási kapacitás növekedése (%) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában) ● 2 év után az egy foglalkoztatottra jutó hozzáadott érték
144 Akvakultúra	<ul style="list-style-type: none"> ● A pénzügyi 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az 	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott gazdaságok

¹⁰ A kifejezetten a rurális és mezőgazdasági beavatkozások mutatóinak listája egy későbbi fázisban készül majd.

¹¹ MBAL – biológiailag minimálisan elfogadható szint - egy adott faj felnőtt állományának becsült szintje. Ez alatt a szint alatt fokozódó a veszélye, hogy az állomány reprodukációs képessége összeomlik. Ha a halászott állományok nagy aránya található az MBAL szintje alatt, akkor fokozottan nagy a készletek kimerülésének a veszélye.

	<p>támogatásban részesülő gazdaságok száma</p> <ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott gazdaságok új kapacitása (tonna / év) 	<p>akvakultúrához visszatérő halászok száma</p>	<p>termelésének %-os növekedése (tonna / év) egy év elteltével</p> <ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott farmok hozzáadott értéke egy év elteltével (%) ● A gazdaságok egy foglalkoztatottjára jutó hozzáadott érték egy év után (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)
<p>145 A halászkikötők felszerelése / eszközei és a tenger partmenti vizeinek védelme</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Felépített vagy rehabilitált kikötői kapacitás (hajók száma, tonnatartalom) ● Az újonnan épített kikötői egységek száma vagy alapterülete (Ha) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A hajók átlagos megfordulási ideje 	<ul style="list-style-type: none"> ● A kikötőt használó hajók tonnatartalma egy év elteltével ● A partra szállított halfogás (tonna / év / faj) ● A megvásárolt vagy bérelt kikötői egységek területe (m²) ● Az incidensek számának csökkenése (%) ● A kikötő térségében létrehozott hozzáadott érték (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
147 Szakmai programok (beleértve a szakképzést és a kisméretű tengerparti halászatot)	<ul style="list-style-type: none"> ● Az elismert szakképzettségek száma ● Az oktatás volumene (óra x gyakornokok) ● Az átképzett volt halászok száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A tanfolyamot sikeresen befejező gyakornokok, % (férfi / nő) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)
15 Nagyvállalatok támogatása			
151 Nem tőkejellegű beruházások (üzemek, berendezések, állami támogatások társfinanszírozása)	<ul style="list-style-type: none"> ● A pénzügyi támogatásban részesülő nagyvállalatok száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● Közvetlen magánbefektetés a pénzügyileg támogatott cégekbe (millió euróban, az összes beruházás %-ában) ● Az épített / rendbe hozott terület (m²) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában) ● A pénzügyi támogatásban részesült cégek forgalmának növekedése két év után (%)
152 Környezetbarát technológiák, környezetbarát és gazdaságos energia-technológiák	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott környezeti vizsgálatok száma ● A környezetvédelmi szakértői tanácsadásban részesülő vállalkozások száma ● A környezetbarát technológiák bevezetéséhez és az ökotermékek kifejlesztéséhez pénzügyi támogatást 	<ul style="list-style-type: none"> ● A környezeti szektorban újonnan létesült kedvezményezett cégek száma ● A környezetvédelmi tanúsítványra jogosult cégek % 	<ul style="list-style-type: none"> ● A környezeti szektorban támogatott cégek forgalmának növekedése két év elteltével (%) ● Az újonnan bevezetett termékek / eljárások száma ● A cégek tevékenységének környezeti hatása a szennyezőanyag-kibocsátás (CO₂, NO_x, stb.) csökkenésével kifejezve (%)

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
	kapó cégek száma		
153 Üzleti tanácsadói szolgáltatások (beleértve a globalizációt, az export- és környezeti menedzsmentet, a technológia-vásárlást)	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott vállalkozások száma¹² ● A nyújtott tanácsadói szolgáltatások száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● Új exportórré váló vállalkozások száma ● Új piacokra exportáló vállalkozások száma ● A szolgáltatásokkal elégedett vállalkozások %-a 	<ul style="list-style-type: none"> ● az export¹³ aránya (%) a támogatott vállalkozások forgalmán belül 18 hónap elteltével ● A hozzáadott érték növekedése 18 hónap után ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)
154 Szolgáltatások érdekcsoportoknak (egészségügy, biztonság, gondoskodás a rászorulókról)	<ul style="list-style-type: none"> ● A pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma ● A pénzügyi támogatásban részesülő szociális ellátó intézmények száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A nyújtott szolgáltatásokra jogosult foglalkoztatottak aránya (%) ● Az ügyfelek elégedettségi rátája (férfi / nő) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)
155 Pénzügyi tervezés	<ul style="list-style-type: none"> ● A pénzügyi támogatásban részesülő garanciaalapok száma / volumene ● A pénzügyi támogatásban részesülő lízingkonstrukciók száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatással elégedett cégek száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)
16 A kis- és középvállalkozások, valamint a kézműves-szektor támogatása			
161 Nem tőkejellegű beruházások (üzemek, berendezések, állami támogatások társfinanszírozása)	<ul style="list-style-type: none"> ● A pénzügyi támogatásban részesülő kis- és középvállalkozások száma (férfi / női tulajdonos) ● A pénzügyi támogatásban részesülő új kis- és középvállalkozások száma (férfi / női) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A kis- és középvállalkozások eladási forgalmának többlete / növekménye (millió euró) ● Közvetlen magánberuházás a pénzügyileg támogatott cégekbe (millió euróban és az összes beruházás) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A pénzügyi támogatásban részesülő és 18 hónap után még működő új kis- és középvállalkozások túlélési rátája¹⁴ (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában) ● A pénzügyi támogatásban részesült

¹² Meg kell határozni a támogatás minimumát, hogy ne kelljen 5 perces beszélgetéseket folytatni a támogatottként besorolandó vállalkozásokkal. Az Egyesült Királyság 2. célhoz (objective 2) kapcsolódó programjainak keretén belül a " támogatás " legalább 5 napi támogatást jelent, vagy ennek pénzügyi megfelelőjét (#3500 ECU).

¹³ Az export a vállalkozások által az érintett régió kívüli fogyasztóknak, cégeknek és szervezeteknek történő összes eladás, és a velük megkötött összes szerződés értékét jelenti. További mutató lehet az adott országon kívülre történő eladások értéke.

¹⁴ A túlélési ráta a 18 hónap után még működő új vállalkozások aránya. Ez az időtartam már túlvan a támogatás szokásos periódusán, és így elegendő annak a mérésére, hogy a vállalkozás alapvetően életképes-e vagy sem.

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
	tulajdonos)	arányában (%)) ● a magánprojektekből a női projekt tulajdonosok száma (az összes %-ában)	cégek forgalmának növekedése két év után
162 Környezetbarát technológiák, környezetbarát és gazdaságos energia-technológiák	<ul style="list-style-type: none"> ● A környezetbarát technológiák bevezetéséhez vagy az ökotermékek kifejlesztéséhez pénzügyi támogatásban részesülő cégek száma ● A támogatott környezeti vizsgálatok száma ● A határokat átlépő projektekben résztvevő kis- és középvállalkozások száma ● A környezetvédelmi szakértői tanácsadásban részesülő vállalkozások száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A környezeti szektorban újonnan létesült kedvezményezett cégek száma ● A környezetvédelmi tanúsítványra jogosult cégek (%) ● A kis- és középvállalkozások energiaköltségeinek csökkenése (%) ● Közvetlen magánberuházás a pénzügyileg támogatott cégekbe (millió euróban és az összes beruházás arányában (%)) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A környezeti szektor támogatott cégeinek forgalma két év elteltével ● Az újonnan bevezetett termékek / eljárások száma ● A környezetbarát termékek eladási forgalmának növekedése (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában) ● A cégek tevékenységének környezeti hatása a szennyezőanyag-kibocsátás (CO₂, NO_x, stb.) csökkenésével kifejezve (%)
163 Üzleti tanácsadói szolgáltatások (tájékoztatás, üzleti tervezés, tanácsadás, marketing, menedzsment, design, nemzetköziesítés, exportálás, környezeti menedzsment, technológia-vásárlás)	<ul style="list-style-type: none"> ● A tanácsadói szolgáltatásban részesülő kis- és középvállalkozások száma (férfi / női tulajdonos)¹⁵ 	<ul style="list-style-type: none"> ● Új exportórré váló kis- és középvállalkozások száma ● Az új piacokra exportáló kis- és középvállalkozások száma ● A szolgáltatásokkal elégedett kis- és közép-vállalkozások aránya (%) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az export¹⁶ aránya (%) a támogatott kis- és középvállalkozások forgalmán belül 18 hónap elteltével ● A hozzáadott érték növekedése 18 hónap után ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)
164 Üzleti	● A rendelkezésre	● Közvetlen	● A hozzáadott érték

¹⁵ Meg kell határozni a támogatás minimumát, hogy ne kelljen 5 perces beszélgetéseket folytatni a támogatottként besorolandó vállalkozásokkal. Az Egyesült Királyság 2. célhoz (objective 2) kapcsolódó programjainak keretén belül a " támogatás " legalább 5 napi támogatást jelent, vagy ennek pénzügyi megfelelőjét (#3500 ECU).

¹⁶ Az export a vállalkozások által az érintett régió kívüli fogyasztóknak, cégeknek és szervezeteknek történő összes eladás, és a velük megkötött összes szerződés értékét jelenti. További mutató lehet az adott országon kívülre történő eladások értéke.

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
szolgáltatásokban való részvétel (üzleti ingatlanok, inkubátor-egységek, ösztönzés, promóciós szolgáltatások, üzleti kapcsolatok kiépítése, konferenciák, vásárok)	bocsátott ipari terület (Ha) ● A pénzügyi támogatásban részesülő projektek száma	magánberuházás a pénzügyileg támogatott cégekbe (millió euróban és az összes beruházás arányában (%)) ● A kedvezményezettek elégedettségi rátája (férfi/nő)	növekedése 18 hónap után (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában) ● A régió cégei közül a kis- és középvállalkozások aránya (%) a támogatott vállalkozások szállítóin belül 18 hónap után (“dominó-elv”)
165 Pénzügyi tervezés	● A pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozói és induló-tőkealapok száma / volumene ● A pénzügyi támogatásban részesülő garanciaalapok száma / volumene ● A pénzügyi támogatásban részesülő lízingkonstrukciók száma	● A megkezdett / kifejlesztett új vállalkozások száma (férfi / nő) ● A támogatás nagyságával elégedett kis- és középvállalkozások száma (férfi / nő)	● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
166 Szolgáltatások a társadalom támogatására (gondoskodás a rászorulókról, egészségügy és biztonság, kulturális tevékenység)	<ul style="list-style-type: none"> ● A pénzügyi támogatásban részesülő szervezetek és tervek száma ● A projektjeiket elfogadtató társadalmi szervezetek száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● Azoknak a támogatott szervezeteknek az aránya (%), amelyek városi szegénynegyedekben fekszenek, ill. amelyek tagjai döntően városi szegénynegyedekben élnek ● Az átlagos (felkínált) kamatláb a szokványos kereskedelmi árfolyamok százalékában 	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott közösségi szervezetekben egy év után tevékenykedő felnőttek (férfi/nő) száma ● A támogatott közösségi szervezetekben tevékenykedő felnőttek (férfi/nő) aránya (%) ● A támogatott adósságtanácsadást és helyi hitelkonstrukciókat évente igénybe vevő helyi lakosok (férfi/nő) száma egy év után ● Azoknak az igénybevevőknek az aránya (%), akik egy/három év után ki tudták fizetni az adósságukat
17 Idegenforgalom			
171 Tárgyi beruházások (információs központok, szálláshelyek, vendéglátás, egyéb szolgáltatások)	<ul style="list-style-type: none"> ● Az új vagy a javított férőhelyek (ágyak) száma ● A fejlesztett / modernizált szállodák száma ● Az új / javított szórakoztató létesítmények / lehetőségek száma ● Új idegenforgalmi vállalkozások (férfi / nő a tulajdonos) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az új vagy javított férőhelyek (ágyak) aránya (%) ● A támogatott szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma évente (egy év elteltével) ● Az ügyfelek elégedettségi rátája (férfiak / nők %-a) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az évente előállított hozzáadott érték (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)
172 Nem tárgyi beruházások (idegenforgalmi szolgáltatások fejlesztése és nyújtása, sportolási, kulturális és szabadidős tevékenység, kulturális örökség)	<ul style="list-style-type: none"> ● A pénzügyi támogatásban részesülő gazdasági egységek száma ● A pénzügyi támogatásban részesülő előadások és rendezvények száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● Egy ottlét / tartózkodás átlagos költsége (euró / fő) ● Az egy napra jutó látogatók átlagos száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott események látogatóinak száma évente ● Előállított hozzáadott érték (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
173 Közös idegenforgalmi szolgáltatások (promóciós szolgáltatások, üzleti kapcsolatok létesítése, konferenciák és kereskedelmi vásárok)	<ul style="list-style-type: none"> ● A rendelkezésre álló alapterület (m²) A támogatott új marketing-kezdeményezések / -tervek száma ● A konferenciák / kiállítások száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A helyi gazdasági tevékenységekhez kötődő konferenciák / kiállítások aránya (%) ● A kedvezményezett ek elégedettségi rátája (férfiak / nők %-a) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A helyi cégeknek a központ tevékenysége eredményeként kialakuló kereskedelmi kapcsolatainak száma egy év után ● Azoknak a cégeknek a száma, amelyek igénybe vették a központ promóciós segítségét egy év után
174 Szakképzés	<ul style="list-style-type: none"> ● Az elismert képzettségek száma ● A képzés volumene (óra x gyakornokok) 	<ul style="list-style-type: none"> ● a tanfolyamot sikeresen elvégző (férfi / nő) gyakornokok aránya (%) 	
18 Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció			
181 Egyetemek és kutatóintézetek kutatási projektjei	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott kutatási projektek száma ● A kutatómunkát végző támogatott hallgatók száma (férfi / nő) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A sikeresen lezárt projektek (kiadványok, stb.) aránya (%) ● A támogatott kutatók közül PhD-ben részesülők száma (férfi/nő) ● A kutatás, technológiai fejlesztés terén foglalkoztatottak számának növekedése (szám és az összes állás %-ában, férfi/nő) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A kifejlesztett innovációkból kiváltott szabadalmak száma ● A főiskolai / egyetemi tanárok (tudósok) által létesített új cégek száma

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
182 Innováció és technológia-transzfer, üzleti és / vagy partneri kapcsolatok kialakítása az üzleti szféra és / vagy a kutatóintézetek között	<ul style="list-style-type: none"> ● A kutatási, technológia-fejlesztési és innovációs projektekhez és a technológiavásárláshoz pénzügyi támogatásban részesülő cégek száma ● A tanácsadási / képzési ülések száma ● A támogatott kis- és középvállalkozások száma ● Cégek és kutatóintézetek támogatott együttműködési projektjeinek száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott közös kutatási projektekbe bevont helyi vállalkozások száma (ebből kis- és középvállalkozás) ● A közös projektekben résztvevő vállalatok beruházásainak növekedése a kutatás, technológiafejlesztés és innováció terén ● A szolgáltatással elégedett kis- és középvállalkozások aránya (%) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A kutatóintézetek és a támogatott cégek közötti együttműködési megállapodások száma egy év után ● A résztvevő regionális vállalatok közül a 18 hónap után pozitív mellékkövetkezményekről beszámoló (ebből kis- és középvállalkozások) ● A szabadalmakat, licenceket vásárló, vagy az együttműködési projektekben résztvevő támogatott cégek száma (egy év után) ● A pénzügyi támogatásban részesülő cégek által piacra vitt új termékek / eljárások száma ● A két év után előállított hozzáadott érték ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)
183 A kutatás, technológia-fejlesztés és innováció infrastruktúrája	<ul style="list-style-type: none"> ● A rendelkezésre álló terület (Ha) ● Az épített / rendbe hozott alapterület (m²) ● A létrehozott közös szolgáltatások száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A létrejövő állások száma a K+F területén (egyenértékes létszám (FTE), férfi / nő) ● A közös szolgáltatásokhoz hozzáférő kis- és középvállalkozások száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A parkokban (egy év után) létesített kisvállalkozások száma ● A parkokban (egy év után) létesített csúcstechnológiai kisvállalkozások száma ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)

2 EMBERI ERŐFORRÁS

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
21 Foglalkoztatási politika			
Személyi támogatás (képzés, tanácsadás, foglalkoztatási támogatás, integrált intézkedések...)	<ul style="list-style-type: none"> ● Kedvezményezették száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A kedvezményezették (foglalkoztatási) elhelyezkedési aránya (%) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A kedvezményezették elhelyezkedési aránya 1 év elteltével. ● A célnépesség munkanélküliségi arányának csökkenése (%) ● A kedvezményezették elhelyezkedési aránya egy év elteltével.
Struktúrák és rendszerek támogatása: (tanárképzés – tanácsadói szolgáltatások...)	<ul style="list-style-type: none"> ● Felajánlott helyek száma ● A felkészített oktatók száma ● Projektek száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A kiegészítő tanácsadói szolgáltatásokat hasznosító munkanélküliek (%) ● A megfigyelt népesség lefedettségi arányának növekedése (%) 	
22 Szociális integráció			
Személyek támogatása (integrációs tervek, integrált intézkedések, különleges képzési lépések,...)	<ul style="list-style-type: none"> ● Kedvezményezették száma ● A helyi kezdeményezésű projektek száma ● Projektek száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A munkatapasztalat időtartamának növekedése (átlag / kedvezményezett) ● Keletkező végzettségek (oklevelet vagy bizonyítványt szerző kedvezményezették száma) ● A kedvezményezették elégedettségi rátája (%) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A kedvezményezették elhelyezkedési aránya 1 év elteltével. ● A célnépesség munkanélküliségi arányának csökkenése (%)
Struktúrák és rendszerek támogatása (társadalmi kísérőjelenségek, tájékoztatás, a foglalkoztatás fejlesztésére vonatkozó helyi kezdeményezések,...)		<ul style="list-style-type: none"> ● Társadalmi-gazdasági partnerek társulásainak száma a létrehozott területi megállapodások keretein belül ● A megfigyelt népesség lefedettségi arányának növekedése (%) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A társulások fenntarthatósága (a támogatás abbahagyása után 2 évvel még létezők aránya (%))

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
<p>23 Az oktatás és szakképzés fejlesztése (személyek, cégek)</p> <p>Struktúrák és rendszerek támogatása (előbbre jutási lehetőség a tanulmányaikat korán megszakítók, az alacsonyán képzett felnőttek részére, oktatók szakképzése)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● A létrehozott képzési helyek száma (óra, napok) ● Projektek száma ● Végzettséget szerző oktatók / tanácsadók száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A megfigyelt népesség lefedettségi arányának növekedése (%) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az iskolai tanulmányaikat korán félbeszakítók arányának csökkenése (%) ● A célnépesség képzettségei számának növekedése (%)

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
<p>24 A munkaerő rugalmassága, vállalkozói tevékenység, innováció, információs és kommunikációs technológia</p> <p>Személyek, társaságok támogatása</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● A képzési programokon (típus, időtartam) foglalkoztatottak száma ● A képzéshez pénzügyi támogatásban részesülő elért kis- és középvállalkozások száma (méret, típus, időtartam) ● Kedvezményezetttek száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A kis- és középvállalkozások szakképzési keretének növekedése (%-os növekedés) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A 2 év után vállalkozásba kezdő kedvezményezetttek (személyek) száma (férfi / nő) ● A hozzáadott érték növekedése 18 hónap után ● A termelékenység növekedése a dolgozók képzettségi szintjének emelkedése következtében (az egy foglalkoztatottra jutó forgalomnövekedés %-ban) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)
<p>Struktúrák és rendszerek támogatása (szociális kísérőjelenségek, tájékoztatás, helyi fejlesztési kezdeményezések, szociális piacgazdaság...)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● A kis- és középvállalkozásoknak nyújtott tanácsadói szolgáltatások száma; ● Projektek száma 		

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
<p>25 Pozitív munkaerőpiaci intézkedések a nők érdekében</p> <p>Személyek támogatása (a nők szakmai előrejutása, női vállalkozások,...)</p> <p>Struktúrák és rendszerek támogatása (személyiségfejlesztő tanfolyamok kapcsolatépítés,...)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Kedvezményezettetek száma ● A vállalkozói juttatások/kölcsönök összege (egy kedvezményezettre jutó átlag) ● A “különleges akciók” keretében történő képzésre fordított órák száma ● A személyiségfejlesztő tanfolyamok száma ● A támogatott új hálózatok / kapcsolatok száma ● Projektek száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A kedvezményezettetek elhelyezkedési aránya (%) ● A “különleges akciókban” résztvevő célnépesség aránya 	<ul style="list-style-type: none"> ● A nők munkaerőpiaci aktivitási rátáinak növekedése (%) ● A nők munkaerőpiaci foglalkoztatási rátáinak növekedése 1 év után ● A férfi / női dominanciájú ágazatok és foglalkozások területén alkalmazott nők / férfiak számának növekedése 2 év után (%) ● A hálózatok fenntarthatósága (a támogatás abbahagyása után 2 évvel még létezők aránya (%))

3 ALAP-INFRASTRUKTÚRA

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
31 Közlekedési infrastruktúra			
311 Vasút	<ul style="list-style-type: none"> ● Épített vagy felújított gyorsvasúti vágányok hossza kilométerben (a hálózat kiépítettségének foka (%)) ● A javított vágányok (km) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Megtakarított idő (az utazásra fordított idő x vasutat igénybe vevők száma) ● Megtakarított idő (az utazásra fordított idő x áruk/utasok volumene) ● Elérhetőség (az egyenértékes egyenes vonalú sebesség (ESS) csökkenése)¹⁷ 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az utas-/áruforgalom növekedése egy év elteltével (%) ● Környezeti hatás (%-os növekedés / csökkenés) ● A közlekedési zaj változása (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában) ● A használók elégedettségi rátája (%)
313 Autópályák	<ul style="list-style-type: none"> ● Épített vagy felújított autópályák hossza km-ben (a hálózat kiépítettségének foka (%)) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Megtakarított idő (az utazásra fordított idő x autópályát használók száma) ● Megtakarított idő (az utazásra fordított idő x áruk/utasok volumene) ● Elérhetőségi nyereség (az egyenértékes egyenes vonalú sebesség (ESS) csökkenése)¹⁸ 	<ul style="list-style-type: none"> ● A jármű-/áruforgalom növekedése egy év elteltével (%) ● Környezeti hatás (%-os növekedés / csökkenés) ● A közlekedési zaj változása (%) ● Az átalakított természetes környezet (Ha) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában) ● A biztonság növekedése (közlekedési balesetek száma egy év után)
314 Repülőterek	<ul style="list-style-type: none"> ● Az épített vagy fejújított repülőterek száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A menetrendszerinti repülőjáratokkal elérhető célállomások számának növekedése ● Az utasok számának évi átlagos növekedése 	<ul style="list-style-type: none"> ● Környezeti hatás (%-os növekedés / csökkenés) ● A közlekedési zaj változása (%) ● Az utas-/áruforgalom növekedése egy év elteltével (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)

¹⁷ Az ESS egyenes vonalú egyenértékes sebességet jelent, amely az egyik pontból a másikba való eljutás nehézségét mutatja meg, figyelmen kívül hagyva a két pont távolságát. Számításának módja, hogy a két pontot összekötő szakasz hosszát elosztjuk a köztük lehetséges legrövidebb út időtartamával.

¹⁸ Az ESS egyenes vonalú egyenértékes sebességet jelent, amely az egyik pontból a másikba való eljutás nehézségét mutatja meg, figyelmen kívül hagyva a két pont távolságát. Számításának módja, hogy a két pontot összekötő szakasz hosszát elosztjuk a köztük lehetséges legrövidebb út időtartamával.

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
315 Kikötők	<ul style="list-style-type: none"> ● A felújított kikötők száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A konténerek számának éves növekedése ● A hajók dokkolás előtti várakozási idejének csökkenése (%) ● A hajók megfordulási idejének csökkenése ● A kikötőbe érkező hajójáratok számának növekedése ● Az átlagos tartózkodási idő (import esetében) csökkenése ● A közúti járművek kocsifordulójának csökkenése 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az utas-/járműforgalom növekedése egy év elteltével (%) ● Környezeti hatás (%-os növekedés / csökkenés) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)
317 Városi közlekedés	<ul style="list-style-type: none"> ● A javított tömegközlekedési szolgáltatások száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A szolgáltatás igénybevevőinek száma (növekedés a népesség %-ában) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A járműforgalom csökkenése egy év elteltével (%) ● Környezeti hatás (%-os csökkenés) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában) ● A szolgáltatás igénybevevőinek elégedettségi rátája (%)
318 Multimodális szállítás	<ul style="list-style-type: none"> ● A pénzügyi támogatásban részesülő multimodális központok száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A központon átmenő áruk szállítási sebességének növekedése (%) ● Megtakarított idő (az utazásra fordított idő x áruk/utasok volumene) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A jármű-/áruforgalom növekedése egy év elteltével (%) ● A közutakról elvont áruforgalom (tonna / év) ● Környezeti hatás (%-os csökkenés) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
32 Távközlési infrastruktúra és információs társadalom			
322 Információs és kommunikációs technológia (a biztonsági és biztonságos adatátvitel érdekében tett intézkedések is)	<ul style="list-style-type: none"> ● A digitális telefonvonalak számszerű és %-os növekedése ● Az 1000 lakosra jutó ISDN-előfizetések száma ● A felszerelt széles sávú (optikai kábeles) hálózatok hossza (km) ● Az 1000 lakosra jutó internet-hozzáféréssel rendelkezők száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A hálózati hibák számának csökkenése ● A létrehozott szolgáltatások száma (internet-belépés) ● Az információ-technológiai szolgáltatásokat kifejlesztő és forgalmazó kis- és középvállalkozások, illetve nagyvállalatok száma ● Összes csatlakozási idő órában havonta (6 hónap után) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az új állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)
323 A polgárok által igénybe vett szolgáltatások és alkalmazások (egészségügy, közigazgatás, oktatás) ¹⁹	<ul style="list-style-type: none"> ● Átképzési tanfolyamok száma ● Az új on-line szolgáltatások száma ● A képzési órák száma (óra x gyakorlatok) ● A gyakorlatok száma (férfi / nő) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A felhasználók / gyakorlatok száma ● A felhasználók / gyakorlatok elégedettségi rátája (%) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A 6 hónapon belül állást találó résztvevők aránya (%) (férfi / nő)

¹⁹ Az on-line oktatás az ICT használatának különböző intenzitási fokait jelenti a képzési tevékenység folyamán, attól függően, hogy teljes egészében on-line tanfolyamról, vagy a helyszínen tartott tanfolyamokat kiegészítő egyszerű on-line konzultációról van szó.

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
324 Kis- és középvállalkozások által igénybe vett szolgáltatások és alkalmazások (elektronikus kereskedelem és tranzakciók, oktatás és szakképzés, üzleti kapcsolatok kialakítása)	<ul style="list-style-type: none"> ● Információ-technológiával kapcsolatos szolgáltatások (online, elektronikus kereskedelem, stb.) nyújtó újonnan alapított cégek száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A létrejövő szolgáltatásokhoz (internet-hozzáférés) hozzájutó, pénzügyileg támogatott kis- és középvállalkozások száma ● Az információ-technológiai szolgáltatásokat kifejlesztő és forgalmazó kis- és középvállalkozások száma ● Az internet-hozzáférések száma helyi hívókörzetenként 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
33 Energia-infrastruktúra (termelés, szállítás)			
331 Elektromos áram, földgáz, kőolaj, szilárd tüzelőanyag	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott új üzemek száma ● Új vagy felújított kapacitás energiaforrás szerint KW/MW-ban (a hálózat kiépítettségén ek foka (%)) ● Újonnan épített vagy felújított áramelosztó- / gázvezeték-hálózat km-ben (a hálózat kiépítettségén ek foka (%)) ● Új / felújított vezetékek / csővezetékek km-ben 	<ul style="list-style-type: none"> ● A fogyasztók becsült számának növekedése (az energia-fogyasztás átlagos koefficienseit használva) (%) ● Az új üzem által is ellátott hálózathoz kapcsolódó átlagfogyasztó áramfogyasztásában bekövetkező áramszünetek időtartama / száma ● Az új vagy felújított hálózatra kapcsolódó fogyasztók száma ● Az energiaköltségek csökkenése (euró/kWh) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott üzemek és berendezések hatékonyságának növekedése (TPE) ● A környezeti hatás változása a szennyezőanyag-kibocsátás (CO₂, SO₂, NO_x, stb.) növekedésével vagy csökkenésével kifejezve (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában) ● Az üzem által előállított hozzáadott érték (euró/év)
332 Megújuló energiaforrások (napenergia, szélenergia, vízenergia, biomassza)	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott új üzemek száma ● Új vagy felújított kapacitás energiaforrás szerint KW/MW-ban 	<ul style="list-style-type: none"> ● A fogyasztók becsült számának növekedése (az energia-fogyasztás átlagos koefficienseit használva) (%) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A megújuló energiaforrások arányának növekedése az összes energia-szolgáltatáson belül (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
34 Környezeti infrastruktúra (víz is)²⁰			
341 Levegő	<ul style="list-style-type: none"> ● A légszennyezésgátló szűrővel ellátott villamoserőművek száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az energiaellátás hatékonyságának javulása (%) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A környezeti hatás a szennyezőanyag-kibocsátás (CO₂, SO₂, NO_x, stb.) csökkenésével kifejezve (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)
342 Zaj	<ul style="list-style-type: none"> ● A zajcsökkentő fallal ellátott autópályahossz km-ben 		<ul style="list-style-type: none"> ● A közlekedési zaj csökkenése (%)
343 Kommunális és ipari hulladék (kórházi és veszélyes-hulladék is)	<ul style="list-style-type: none"> ● A hulladék-szállító és –feldolgozó eszközök kapacitásának javulása (%-os növekedés) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A települési szilárdhulladék gyűjtésébe bevont háztartások száma (a népesség arányában (%)) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A feldolgozási céllal gyűjtött szilárd-hulladék mennyisége (tonna / év) egy év elteltével ● Az újrahasonosítási céllal feldolgozott szilárdhulladék aránya (%) ● Az engedély nélkül működő lerakóhelyek közül bezártak / újjáélesztettek aránya (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)

²⁰ Megjegyezzük, hogy a falvak renoválására és fejlesztésére a 13-as kód vonatkozik.

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
344 Ivóvíz (kitermelése, tárolása, kezelése és szolgáltatása)	<ul style="list-style-type: none"> ● A környezetbarát technológiák bevezetéséhez vagy az ökotermékek kifejlesztéséhez pénzügyi támogatásban részesülő cégek száma (ebből kis- és középvállalkozások) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az új vagy javított hálózattal ellátott háztartások száma (népesség aránya %-ban) ● Az elégtelen ellátás napjainak száma (1000 háztartásra vetítve) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az új / javított hálózaton keresztül szolgáltatott víz mennyisége egy év után ● A vízfogyasztás hatékonyságának javulása (%) ● A vezetékhálózatból elszivárgó / elfolyó víz mennyiségének csökkenése (%) ● A szennyvíz-tisztító üzemekbe elvezetett ipari szennyvíz arányának növekedése (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)
345 Szennyvízhálózat, szennyvíztisztítás	<ul style="list-style-type: none"> ● A vízkezelő és víztisztító üzemek kapacitásának javulása (m³) ● Víztakarékos-sági tervek száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az első víztisztítási fokozatban kezelt szennyvíz aránya (%) ● A második víztisztítási fokozatban kezelt szennyvíz aránya (%) ● Az új / javított vízvezetékrendszerekbe bekapcsolt háztartások / vállalkozások aránya (%) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Pontszerű forrásokból származó, azonosított szennyező anyagok meghatározott szintű csökkenését mutató szennyezőanyag-minták aránya (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)
35 Tervezés és rehabilitáció			
351 Ipari és katonai telephelyek feljavítása és rehabilitációja	<ul style="list-style-type: none"> ● Elhagyott földterületek rehabilitációja (Ha) ● A vásárolt, épített vagy felújított alapterület (m²) 	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott térségekben egy/három év után megtelepedő vállalkozások száma ● A projekttel elégedett felhasználók aránya (%) (férfi / nő) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában)

Beavatkozási terület	Output	Eredmény	Hatás
352 Városi területek rehabilitációja	<ul style="list-style-type: none"> ● Közösségi szervezetek támogatott projektjeinek száma ● Támogatott város-felújítási projektek száma ● A renovált épületek száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A felújított térségekben megtelepedő vállalkozások / kereskedők száma ● A támogatott térség közelében (1 km-nél kisebb távolságban) lakó népesség nagyságának növekedése 	<ul style="list-style-type: none"> ● A helyi vállalkozások által egy / három év után előállított hozzáadott érték (%) ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában) ● A támogatott városi térségekben lakó népességből a következő 5 évben a térségben maradni szándékozók aránya (%)
36 Szociális infrastruktúra és közegészségügy	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott közösségi egészségügyi központok száma ● Az épített vagy felújított kórházak száma ● A támogatott bölcsődék száma ● A támogatott óvodák száma ● A támogatott idősek otthonainak száma ● A fogyatékosok gondozóintézetek között a támogatottak száma 	<ul style="list-style-type: none"> ● A támogatott infrastruktúrát / szolgáltatásokat igénybe vevők számának növekedése (%) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Az új vagy megőrzött állások bruttó / nettó száma 2 év után (abszolút szám és az összes állás %-ában) ● A nők munkaerőpiaci aktivitási rátájának növekedése (%)